

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA CELJE

DAN PROMETNE VARNOSTI NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI CELJE

Raziskovalna naloga

Avtorice:

Mojca Krajnc, 3. a

Tjaša Ožek, 3. a

Barbara Vohar, 3. a

Mentor:

Peter ČEPIN TOVORNIK, dipl. zn., dipl. san. inž.

**Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2012**

DAN PROMETNE VARNOSTI NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI CELJE

Raziskovalna naloga

***Šifra: VARNOST
Letnik: tretji
Področje: promet***

***Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2012***

Raziskovalna naloga vsebuje:

- 60 strani
- 5 slik
- 25 tabel
- 25 grafov

Vse slike, ki so v raziskovalni nalogi, so last raziskovalk in mentorja.

"Hiti počasi." (Latinski)

ZAHVALA

Naša raziskovalna naloga je nastala s pomočjo nekaterih ljudi. Najprej bi se zahvalile našemu mentorju g. prof. Petru Čepinu Tovorniku, saj je z njegovo pomočjo raziskovalna naloga sploh nastala. Za strokovni pregled naloge bi se zahvalile ge. prof. Nataši Krajnc Zakrajšek, ge. prof. Franji Dobrajc za prevod povzetka v angleščino, ge. prof. Maji Antonič za lektoriranje, ge. prof. Nini Lobe Selič in g. Mateju Korenu za tehnično izvedbo ter ge. prof. Smilji Pevec za koordinatorsko raziskovalne dejavnosti na šoli.

Za intervjuje se zahvaljujemo g. Franju Selišniku, policistu, ki si je vzel čas za nas in nam odgovoril na nekaj vprašanj. Prav tako pa se zahvaljujemo tudi ge. Barbari Ojsteršek Bliznac, prostovoljni delavki ZŠAM-a, da nam je predstavila delo s projektom »NIHČE NI ODVEČ«, g. Albinu Ojsteršku za odgovore na vprašanja ter dijakom Srednje zdravstvene šole Celje za izpolnjevanje anketnega vprašalnika.

Seveda pa ne smemo pozabiti na zahvalo ge. prof. Katji Pogelšek Žilavec, ki nas pri raziskovalni dejavnosti podpira.

KAZALO

KAZALO VSEBINE

ZAHVALA	3
KAZALO	4
KAZALO VSEBINE.....	4
KAZALO SLIK	7
KAZALO TABEL.....	5
KAZALO GRAFOV	6
POVZETEK	8
SUMMARY	9
1 UVODNI DEL.....	10
1.1 UVOD.....	10
1.2 NAMEN IN CILJ RAZISKOVALNE NALOGE	10
1.3 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE	10
1.4 METODE DELO.....	11
2 TEORETIČNI DEL	12
2.1 ZGODOVINA PROMETNE VARNOSTI	12
2.2 VARNOST DANES.....	12
2.3 SISTEMI ZA VARNOST POTNIKOV.....	13
2.3.1 AKTIVNI VARNOSTNI SISTEMI.....	13
2.3.2 PASIVNI VARNOSTNI SISTEMI.....	13
2.4 PRIHODNOST	14
2.5 PREDAVANJE O VARNOSTI V CESTNEM PROMETU NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI CELJE.....	14
3 EMPIRIČNI DEL	16
3.1 VZOREC	16
3.2 ČAS RAZISKAVE.....	16
3.3 OBDELAVA PODATKOV	16
3.4 REZULTATI RAZISKAVE.....	16
3.5 INTERVJUJI.....	42
3.5.1 INTERVJU Z GOSPODOM FRANJOM SELIŠNIKOM	42
3.5.2 INTERVJU Z GOSPODOM ALBINOM OJSTERŠKOM	44
3.5.3 INTERVJU Z GOSPO BARBARO OJSTERŠEK BLIZNAC.....	47
3.6 RAZPRAVA.....	50

4 ZAKLJUČNI DEL	52
4.1 UGOTOVITVE.....	52
4.2 ZAKLJUČEK.....	53
5 PRILOGE.....	55
6 LITERATURA	60

KAZALO TABEL

Tabela 1: Ste se že udeležili podobnega predavanja (pred 21. 3. 2011) o varnosti v cestnem prometu in kje je predavanje potekalo?.....	17
Tabela 2: Menite, da je bilo predavanje o varnosti v cestnem prometu na naši šoli izpeljano v pravem času glede na letni čas?	18
Tabela 3: So po vašem mnenju takšna predavanja smiselna za srednješolce?	19
Tabela 4: Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti to predavanje še za druge dijake?	20
Tabela 5: Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti takšno predavanje večkrat letno?	21
Tabela 6: Bi bilo potrebno po vašem mnenju to predavanje izvesti tudi za vaše starše?.....	22
Tabela 7: Bi bilo potrebno to predavanje po vašem mnenju izpeljati že v prvem oz. drugem letniku?	23
Tabela 8: Na kakšen način bi po vašem mnenju dijaka najbolj prepričali o smiselnosti takšnih predavanj?	24
Tabela 9: Kaj se vam je na predavanju najbolj vtisnilo v spomin?	25
Tabela 10: Je po vašem mnenju primerno, da je gospa predstavila svojo življenjsko zgodbo?.....	26
Tabela 11: So vas gostje prepričali o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu?	27
Tabela 12: Ste po predavanju spremenili svoj odnos oz. stališče do pravilnega obnašanja v cestnem prometu in na kakšen način?	28
Tabela 13: Menite, da smo dijaki dovolj osveščeni o varnosti o cestnem prometu? .	29
Tabela 14: Bi bili sami pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?	30
Tabela 15: Na kakšen način bi bili pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?.....	31
Tabela 16: Kaj sami naredite za boljšo varnost v cestnem prometu?.....	32
Tabela 17: Je po vašem mnenju šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu?	33
Tabela 18: Na kakšen način bi po vašem mnenju na šoli pomagali k boljši osveščenosti o varnosti v cestnem prometu?	34
Tabela 19: Menite, da smo mladi pri 18 letih dovolj zreli za opravljanje voznškega izpita?	35
Tabela 20: Se boste udeležili še kakšnega predavanja na to temo?	36
Tabela 21: Ocenitev zanimivosti predavanja.	37
Tabela 22: Ocenitev poučnosti predavanja.....	38
Tabela 23: Ste se v šoli v okviru razredne ure že kdaj pogovarjali o varnosti v cestnem prometu?.....	39

Tabela 24: Kako ocenjujete starše kot voznike glede varnosti v cestnem prometu? 40

Tabela 25: Kako ocenjujete sebe kot voznika glede varnosti v cestnem prometu? .. 41

KAZALO GRAFOV

Graf 1 : Ste se že udeležili podobnega predavanja (pred 21. 3. 2011) o varnosti v cestnem prometu in kje je predavanje potekalo?.....	17
Graf 2: Menite, da je bilo predavanje o varnosti v cestnem prometu na naši šoli izpeljano v pravem času glede na letni čas?	18
Graf 3: So po vašem mnenju takšna predavanja smiselna za srednješolce?	19
Graf 4: Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti to predavanje še za druge dijake?	20
Graf 5: Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti takšno predavanje večkrat letno?	21
Graf 6: Bi bilo potrebno po vašem mnenju to predavanje izvesti tudi za vaše starše?	22
Graf 7: Bi bilo potrebno to predavanje po vašem mnenju izpeljati že v prvem oz. drugem letniku?	23
Graf 8: Na kakšen način bi po vašem mnenju dijaka najbolj prepričali o smiselnosti takšnih predavanj?	24
Graf 9: Kaj se vam je na predavanju najbolj vtisnilo v spomin?	25
Graf 10: Je po vašem mnenju primerno, da je gospa predstavila svojo življenjsko zgodbo?.....	26
Graf 11: So vas gostje prepričali o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu?	27
Graf 12: Ste po predavanju spremenili svoj odnos oz. stališče do pravilnega obnašanja v cestnem prometu in na kakšen način?	28
Graf 13: Menite, da smo dijaki dovolj osveščeni o varnosti o cestnem prometu?	29
Graf 14: Bi bili sami pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?	30
Graf 15: Na kakšen način bi bili pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?.....	31
Graf 16: Kaj sami naredite za boljšo varnost v cestnem prometu?	32
Graf 17: Je po vašem mnenju šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu?	33
Graf 18: Na kakšen način bi po vašem mnenju na šoli pomagali k boljši osveščenosti o varnosti v cestnem prometu?.....	34
Graf 19: Menite, da smo mladi pri 18 letih dovolj zreli za opravljanje voziškega izpita?	35
Graf 20: Se boste udeležili še kakšnega predavanja na to temo?	36
Graf 21: Ocenitev zanimivosti predavanja.	37
Graf 22: Ocenitev poučnosti predavanja.....	38
Graf 23: Ste se v šoli v okviru razredne ure že kdaj pogovarjali o varnosti v cestnem prometu?	39
Graf 24: Kako ocenjujete starše kot voznike glede varnosti v cestnem prometu?	40
Graf 25: Kako ocenjujete sebe kot voznika glede varnosti v cestnem prometu?	41

KAZALO SLIK

Slika 1: Stojnica s preventivnim materialom	14
Slika 2: Izvajalci predavanja	15
Slika 3: Razlaga policista o delovanju naprave za merjenje alkohola v izdihanem zraku.....	15
Slika 4: Intervju pri g. Franju Selišniku.....	44
Slika 5: Intervjuvanje ge. Barbare Ojsteršek Bliznac	49

POVZETEK

Namen naše raziskovalne naloge je bil ugotoviti, kako predavanja o varnosti v cestnem prometu vplivajo na stališča in ravnanja dijakov v cestnem prometu. Cilj pa je, da se dijake ozavešči o nujnosti in pomembnosti pravilnega ravnanja na cestah.

V teoretičnem delu naloge je opisana zgodovina prometne varnosti ter aktivni in pasivni varnostni sistemi.

V empiričnem delu pa so tabelarično in grafično predstavljeni rezultati anketnega vprašalnika, ki so ga izpolnjevali dijaki 3. letnika Srednje zdravstvene šole Celje (78 anket) po predavanju o varnosti v cestnem prometu na šoli.

Rezultati so pokazali, da so dijaki v 99 % zadovoljni s takšnimi predavanji in da bi jih bilo smiselno izvesti še za druge dijake (98 %), večkrat letno (76 %) ter že v prvem oziroma drugem letniku (67 %), ker menijo v 68 %, da niso dovolj osveščeni o varnosti v cestnem prometu. To predavanje je v 96 % vplivalo na spremembo njihovega mišljenja, najbolj (55 %) s predstavitvijo življenjske zgodbe invalidne osebe. 81 % dijakov je mnenja, da je šola dolžna osveščati dijake o varnosti. 64 % dijakov bi sodelovalo pri osveščanju, 47 % z delitvijo letakov in 45 % s sodelovanjem v takšni ekipi.

Ključne besede: varnost, cestni promet, dijaki, osveščenost

SUMMARY

The aim of our research was to determine how lectures on road safety effect the point of view and behaviour of students on the road. The aim is that students are aware of the urgency and the importance of proper behaviour on the roads.

In the theoretical part of research is described history of traffic safety and active and passive safety systems.

In the empirical work are presented, in tabular and graphical form, the results of a questionnaire that students of the third year of Secondary school for nurses Celje filled in (78 questionnaires) after a lecture on road safety at school.

The results showed that students in 99 % are satisfied with such lecture and it would be useful to perform such lectures for other students (98 %), several times a year (76 %) and in the first or in the second year (67 %) because they think in the 68 % that they are not sufficiently informed about road safety. This lecture in 96 % effected the change of their thinking, the most effective (55 %) was the presentation of the life story of disabled person. 81 % of students think that the school is obliged to regain consciousness of the students about safety. 64 % of students would participate in regaining consciousness, 47 % with sharing leaflets and 45 % with participation in such team.

Keywords: security, road, school, awareness

1 UVODNI DEL

1.1 UVOD

Prometna varnost je ena od temeljnih postavk kakovosti življenja. Vsakdo izmed udeležencev v prometu si želi in pričakuje takšen prometni sistem, ki zadovoljuje sodobne potrebe in obenem zagotavlja varnost. Zato je varen cestni promet ne le posameznikova osebna, ampak tudi skupna, državna odgovornost, saj lahko vlada s svojimi vzvodi posredno ali neposredno vpliva na prometno varnost državljanov.

S prometno varnostjo se človek ukvarja že, odkar so začeli izdelovati prve avtomobile. Čeprav je zadnja leta število prometnih nesreč nekoliko upadlo, nas zanima, kako so dijaki, ki se v večini v času šolanja odločajo za opravljanje vozniškega izpita, poučeni o varnosti na cestah.

1.2 NAMEN IN CILJ RAZISKOVALNE NALOGE

Namen naše raziskovalne naloge je, da ugotovimo, koliko so dijaki osveščeni o prometni varnosti, kakšna imajo stališča do omenjene problematike ter kako se odzivajo na predavanja z omenjeno problematiko.

Naš cilj pa je, da dijake ozavešimo o nujnosti in pomembnosti pravilnega ravnanja na cestah.

1.3 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE

Preden smo sestavile anketni vprašalnik, smo si postavile 4 hipoteze, in sicer:

1. hipoteza: Več kot polovica dijakov je mnenja, da so predavanja o varnosti v cestnem prometu smiselna.
2. hipoteza: Več kot polovico dijakov so gostje prepričali o spremembi njihovega mišljenja o varnosti v cestnem prometu.
3. hipoteza: Več kot polovica dijakov je mnenja, da je šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu.
4. hipoteza: Več kot tri četrtine dijakov bo ocenila predavanje o varnosti v cestnem prometu kot zanimivo in poučno oz. zelo zanimivo in zelo poučno.

1.4 METODE DELA

Za raziskovalno nalogo smo uporabile:

- metodo anketnega vprašalnika ter
- intervjuje.

Naše delo je potekalo po naslednjem vrstnem redu:

- najprej smo se z mentorjem dogovorile o izbrani temi,
- nato smo bile prisotne na predavanju o varnosti v cestnem prometu,
- zastavile smo si namen in cilje raziskovalne naloge,
- določile smo ciljno skupino ljudi,
- postavile hipoteze,
- na osnovi namena in zastavljenih ciljev smo sestavile anketni vprašalnik,
- pridobljene podatke smo analizirale, interpretirale ter jih podale v tabelah in grafih,
- na podlagi pridobljenih podatkov smo zastavljene hipoteze potrdile oz. ovrgle,
- vmes pa smo proučile še literaturo za podlago izvedbe teoretičnega dela raziskovalne naloge.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 ZGODOVINA PROMETNE VARNOSTI

Problem varnosti v cestnem prometu je star skoraj toliko kot sistema prometa, saj so se prve nesreče, poškodbe in nezgode zgodile že v samem začetku delovanja prometnega sistema.

Glede na zelo majhno število udeležениh vozil in oseb v začetku cestnega prometa, ni bilo pretirane potrebe po intenzivnem razvoju področja varnosti v prometu, saj je ob nesreči pri hitrosti 5 – 10 km/h prišlo le do strahu ali do manjših poškodb.

Varnost v cestnem prometu je imela nekdanj mnogo manjšo vlogo kot v današnjih časih. K temu je prav gotovo prispevala mnogo manjša gostota prometa in predvsem mnogo manjše hitrosti, ki so jih dosegali avtomobili, ki so tedaj vozili po cestah.

Varnostni sistemi v avtomobilih niso bili nekaj, kar je vzbujalo zanimanje in povečevalo prodajo, zato proizvajalci tudi niso vlagali v razvoj varnostnih sistemov. Vseeno pa že okoli leta 1960 zasledimo prve začetke razvoja varnostnih sistemov. Takrat je bil pojem varnega avtomobila seveda precej drugačen kot danes. Zdi se, da je voznikom v tistih časih še največ pomenilo, da je bil avtomobil zadosti "trden", kar pa se je kasneje izkazalo celo za varnostno pomanjkljivost, saj "trši" avtomobil pri trku absorbira manj energije, ki jo potem "absorbirajo" potniki (1).

2. 2. VARNOST DANES

Dandanes je varnost v cestnem prometu eden najvažnejših in najaktualnejših pojmov. Glede na skoraj vsakdanje povečevanje gostote prometa in ne nazadnje na življenjski tempo vsakdanjika, ki voznike mnogokrat prisili, da so z glavo vse drugje, le pri vožnji ne, je to tudi logično. Hude prometne nesreče so praktično del našega vsakdana, zato je avtomobilska varnost v najširšem pomenu besede ena najpomembnejših tem sodobnega časa.

Proizvajalci vozil tekmujejo med seboj ne samo, kdo bo ponudil najcenejše, a hkrati najlepše in najhitrejšo vozilo, pač pa tudi v tem, kdo bo ponudil najvarnejše vozilo.

Zato je razvoj varnostnih sistemov v razcvetu in vedno znova se pojavljajo novi elementi, ki večajo varnost potnikov v vozilih, pa tudi drugih udeležencev v prometu (kolesarji, pešci, ...). Posebno mesto pri varnosti v cestnem prometu je namenjeno tudi najmlajšim, torej otrokom. Priča smo razvoju otroških sedežev, ki so posebej prilagojeni za otroke določene velikosti in teže.

Svoj delež k varnosti v cestnem prometu pa seveda dodaja tudi vse strožja zakonodaja. Novi zakoni poskušajo čim bolj omejiti vožnjo pod vplivom alkohola ali drugih opojnih substanc, omejiti prevelike hitrosti (te so največkrat vzrok hudih prometnih nesreč), iz prometa izločiti tehnično pomanjkljiva vozila ipd.

Potrebno pa je tudi omeniti, da ima vedno večji pomen tudi preventiva, torej osveščanja voznikov, predvsem pa vzgoja bodočih voznikov. Menimo, da je prav na tem zadnjem področju še veliko rezerve.

2.3 SISTEMI ZA VARNOST POTNIKOV

Sisteme, ki skrbijo za varnost potnikov v vozilih, delimo na aktivne in pasivne varnostne sisteme.

2.3.1 AKTIVNI VARNOSTNI SISTEMI

Sistemi aktivne varnosti v največji meri pripomorejo k zmanjšanju možnosti za nastanek razmer, ki vodijo do prometnih nesreč. Njihova funkcija je pomoč vozniku pri vožnji s tem, da kompenzirajo voznikove napake in blažijo njihove posledice. Aktivni varnostni sistemi so tisti, ki so aktivni ves čas ter varujejo vozilo in potnike med vožnjo. Med aktivne varnostne sisteme spadajo:

- zavorni sistem ABS,
- elektronski sistem za nadzor stabilnosti ESP (DDC),
- kontrola podkrmarjenja CSV,
- sistem za nadzor tlaka v pnevmatikah SSPP in drugi. (1)

2.3.2 PASIVNI VARNOSTNI SISTEMI

Pasivni varnostni sistemi med vožnjo niso aktivni, delujejo pa v primerih ogrožene varnosti; recimo pri trčenjih, močnih zaviranjih, Med pasivne varnostne sisteme spadajo:

- varnostni pasovi z omejilniki zatezne sile,
- zategovalniki varnostnih pasov,
- zračne blazine,
- varnostni sedeži,
- varnostne kletke,
- varnostni vzglavniki,
- varnostni vzglavni loki,
- bočne ojačitve,
- zračne zavese, ipd.

Poleg teh sistemov pa obstaja tudi mnogo posebnih varnostnih sistemov, ki so namenjeni varnosti otrok:

- otroški sedeži za prevoz najmlajših,
- popularne lupinice,
- pritrdišča otroških sedežev isofix,
- otroški vzglavniki (dvofunkcijski),
- stikala in tipala za izklop sovoznikove zračne blazine (1).

2.4 PRIHODNOST

Spremljanje različne literature, vezane na obravnavano tematiko (tukaj mislimo predvsem na različne revije), daje slutiti, da bo prihodnost dala še mnogo izboljšav in novih idej na področju različnih oblik pasivne in tudi aktivne varnosti. Mislimo, da na razvoj teh sistemov vpliva predvsem vse večja osveščenost kupcev avtomobilov.

2.5 PREDAVANJE O VARNOSTI V CESTNEM PROMETU NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI CELJE

V ponedeljek, 20. 3. 2011, med 11. in 13. uro je v veliki predavalnici Srednje zdravstvene šole Celje potekalo predavanje na temo varnosti cestnega prometa. To predavanje so izvedli strokovnjaki različnih specialnosti, ki so vključeni v to problematiko. Pogovore z njimi smo posnele in jih zapisale. Med predavanjem je bila pred predavalnico v avli šole stojnica, kjer smo lahko dijaki in zaposleni na šoli dobili preventivni material ter smo lahko preverili tudi našo »treznost« z alkotestom.

Slika 1: Stojnica s preventivnim materialom

Slika 2: Izvajalci predavanja

Slika 3: Razlaga policista o delovanju naprave za merjenje alkohola v izdihanem zraku

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 VZOREC

Osnova za obdelavo podatkov je bilo 78 anketnih vprašalnikov, ki so jih izpolnili dijaki tretjega letnika (3. a, 3. b in 3. ktb) Srednje zdravstvene šole Celje, ki so se udeležili predavanja na temo varnosti o cestnem prometu.

3.2 ČAS RAZISKAVE

Anketiranje udeležencev predavanja je potekalo v mesecu maju. Intervjuji pa so potekali aprila in maja leta 2011. Točni datumi so podani pri posameznih intervjujih.

3.3 OBDELAVA PODATKOV

Pridobljene anketne vprašalnice smo razvrstile in jih računalniško obdelale. Pri risanju grafov smo si pomagale s programom Excel. Število odgovorov pri vsakem vprašanju na anketnem vprašalniku smo spremenile v odstotke in jih prikazale v tabelah in grafih. Zaradi boljše preglednosti v tabelah in grafih smo odstotke zaokrožile na celo število. Intervjuje pa smo posnele in pretipkale na računalnik. Vse slike, ki so v raziskovalni nalogi, so nastale na dan intervjujev in predavanja.

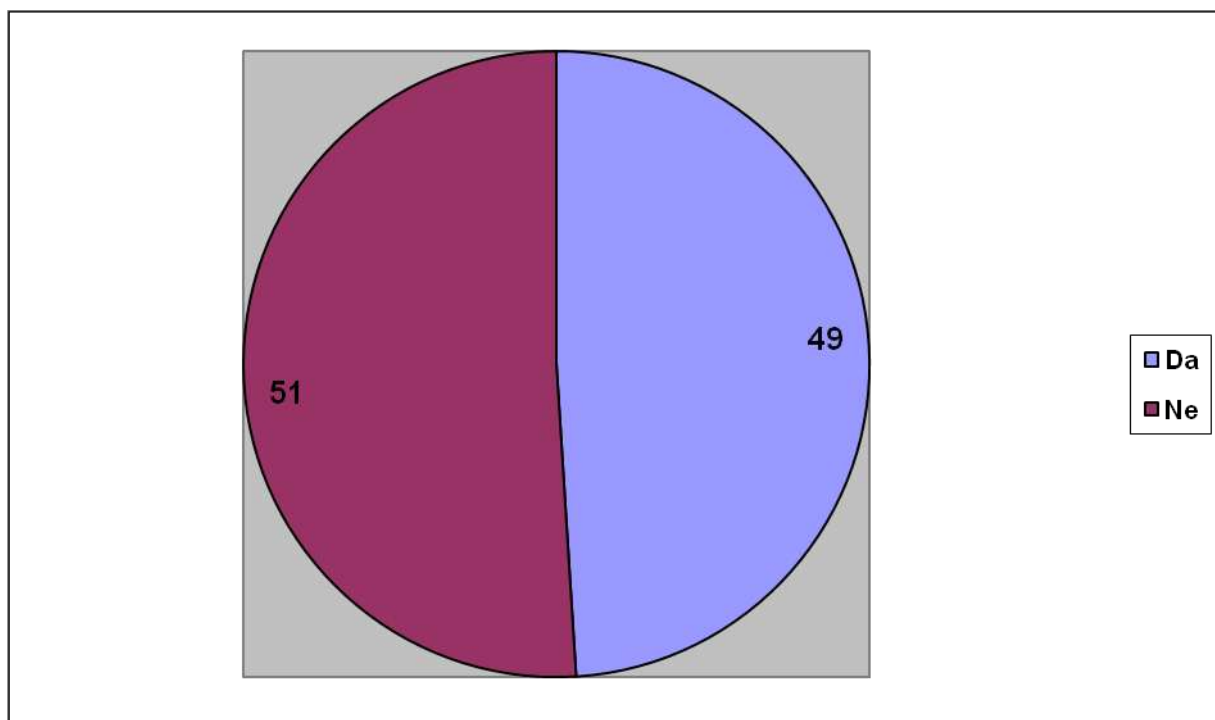
3.4 REZULTATI RAZISKAVE

V nadaljevanju so prikazani rezultati iz anketnega vprašalnika.

1. Ste se že udeležili podobnega predavanja (pred 21. 3. 2011) o varnosti v cestnem prometu in kje je predavanje potekalo?

Tabela 1: Ste se že udeležili podobnega predavanja (pred 21. 3. 2011) o varnosti v cestnem prometu in kje je predavanje potekalo?

	število	%
Da	38	49
Ne	40	51

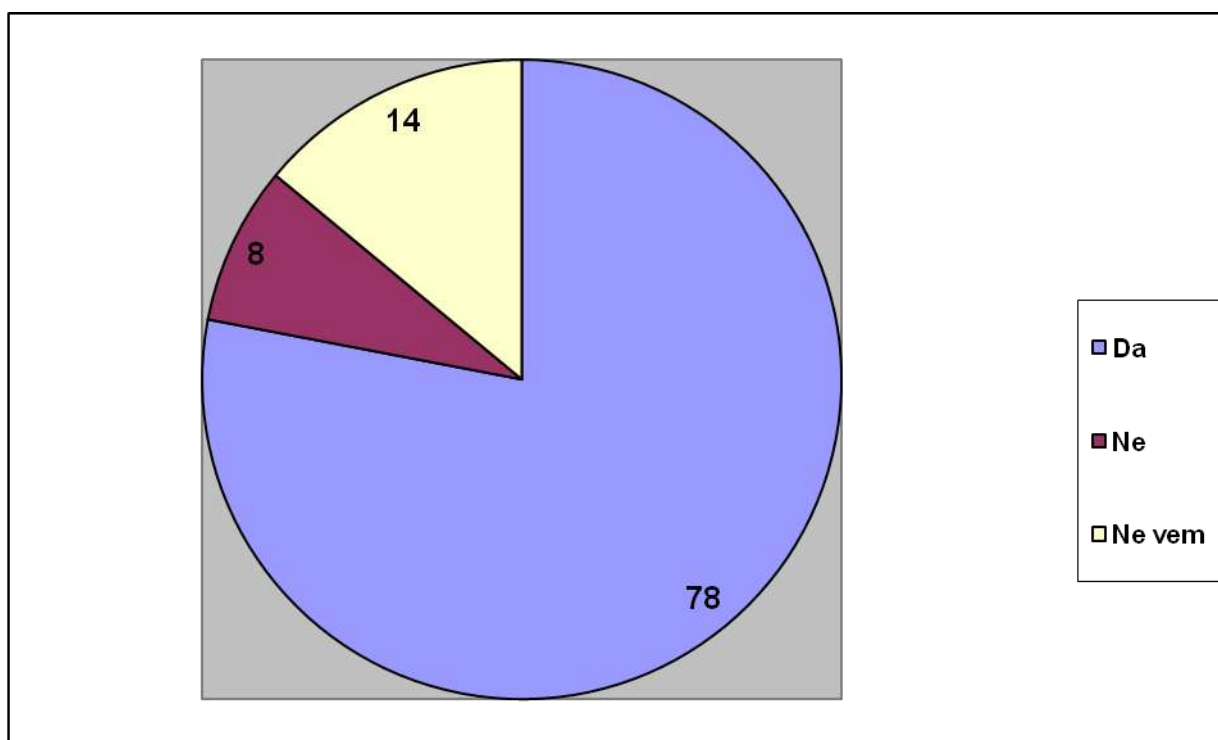
Graf 1 : Ste se že udeležili podobnega predavanja (pred 21. 3. 2011) o varnosti v cestnem prometu in kje je predavanje potekalo?

Slaba polovica (49 %) se je že pred predavanjem v šoli udeležila podobnega predavanja o varnosti v cestnem prometu.

2. Menite, da je bilo predavanje o varnosti v cestnem prometu na naši šoli izpeljano v pravem času glede na letni čas?

Tabela 2: Menite, da je bilo predavanje o varnosti v cestnem prometu na naši šoli izpeljano v pravem času glede na letni čas?

	število	%
Da	61	78
Ne	6	8
Ne vem	11	14

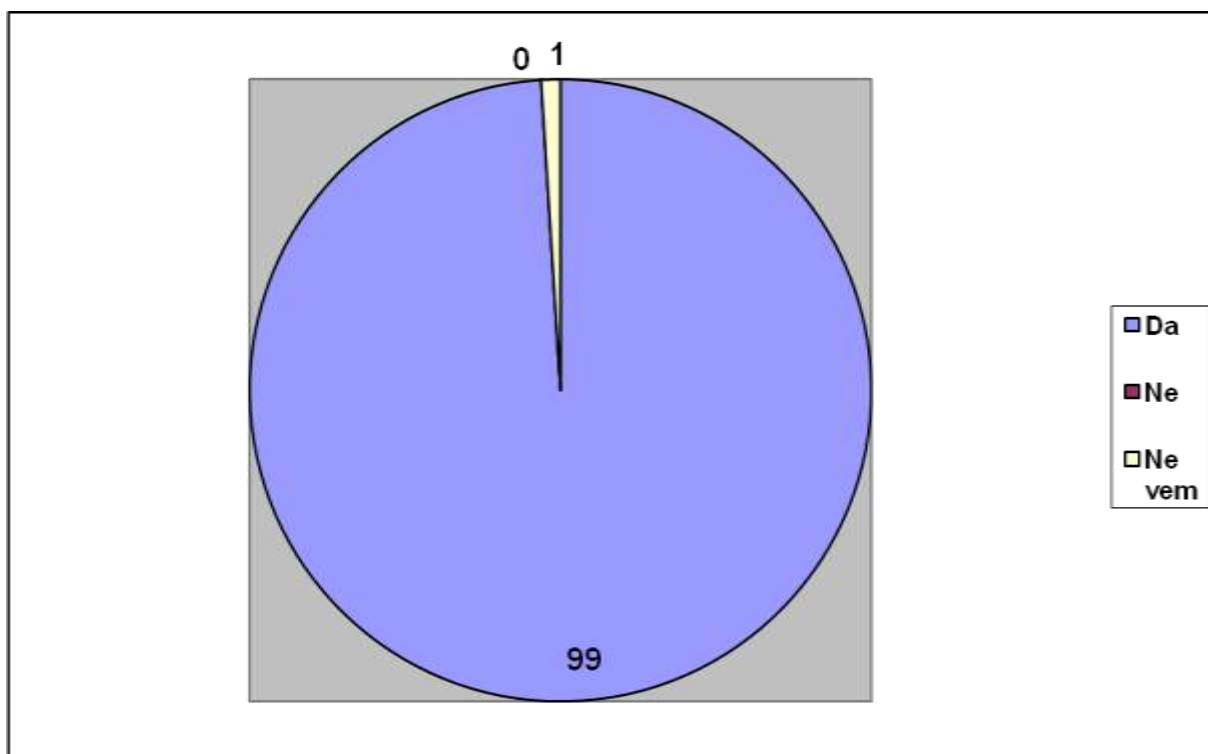
Graf 2: Menite, da je bilo predavanje o varnosti v cestnem prometu na naši šoli izpeljano v pravem času glede na letni čas?

Večina dijakov, tj. 78 %, je mnenja, da je bilo predavanje izvedeno v pravilnem letnem času.

3. So po vašem mnenju takšna predavanja smiselna za srednješolce?

Tabela 3: So po vašem mnenju takšna predavanja smiselna za srednješolce?

	število	%
Da	77	99
Ne	0	0
Ne vem	1	1

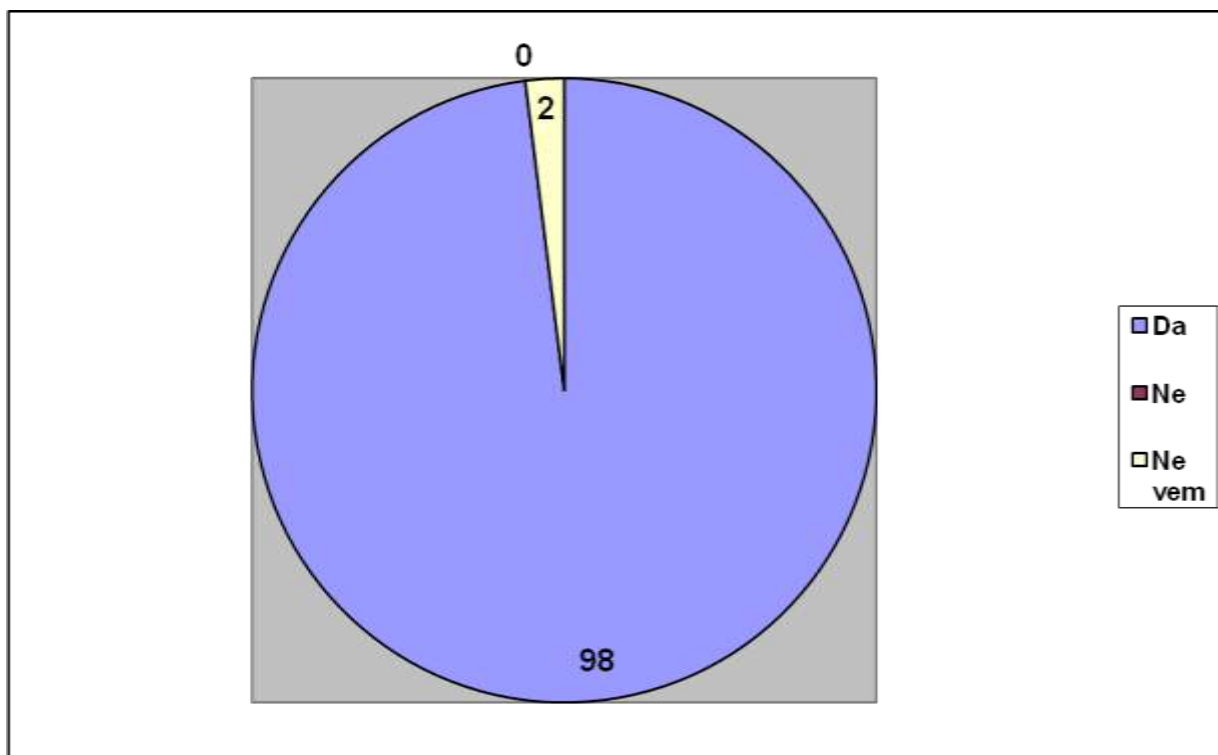
Graf 3: So po vašem mnenju takšna predavanja smiselna za srednješolce?

Skoraj vsi dijaki se strinjajo, da so predavanja o varnosti v prometu smiselna.

4. Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti to predavanje še za druge dijake?

Tabela 4: Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti to predavanje še za druge dijake?

	število	%
Da	76	98
Ne	0	0
Ne vem	2	2

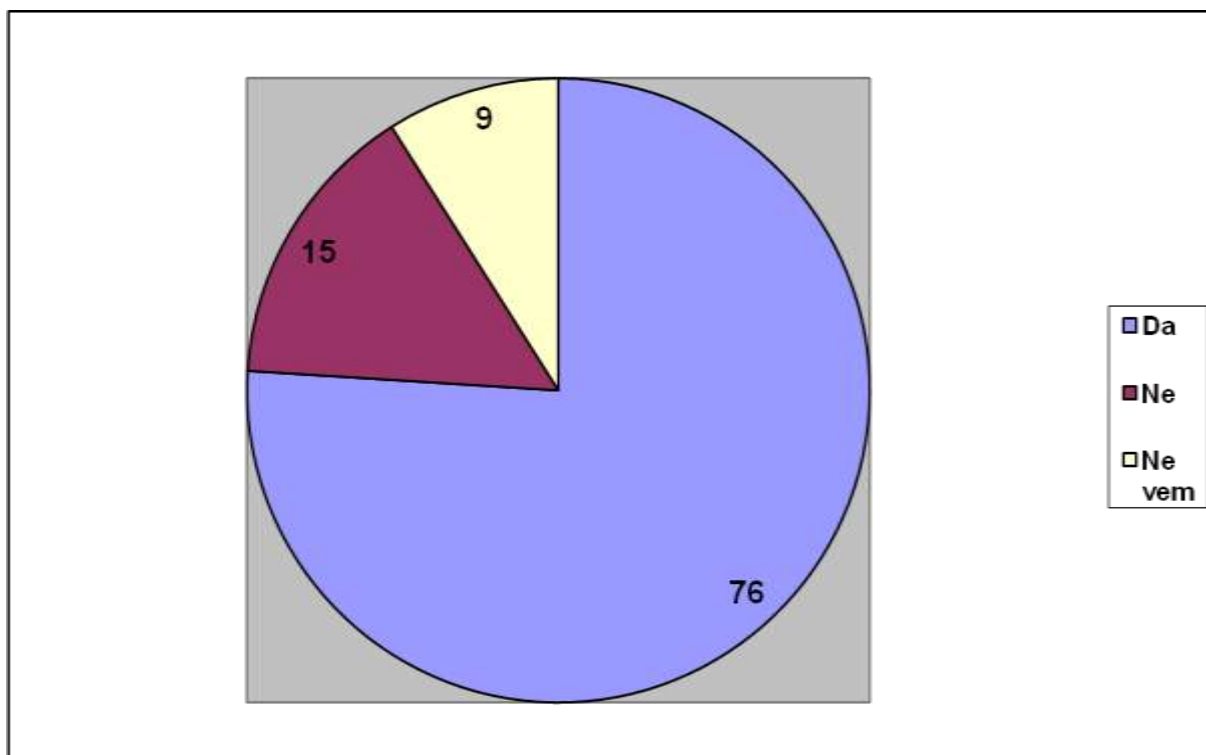
Graf 4: Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti to predavanje še za druge dijake?

Skoraj vsi dijaki (98 %) so mnenja, da bi bilo takšno predavanje potrebno izvesti še za druge dijake.

5. Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti takšno predavanje večkrat letno?

Tabela 5: Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti takšno predavanje večkrat letno?

	število	%
Da	59	76
Ne	12	15
Ne vem	7	9

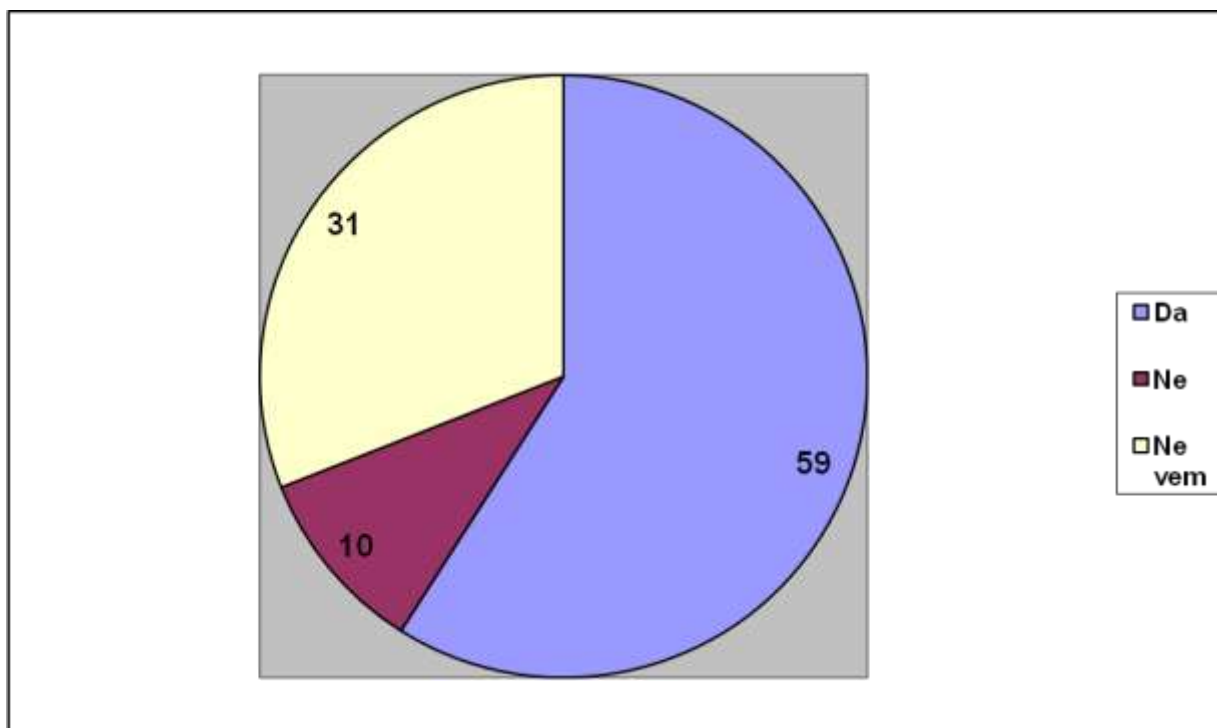
Graf 5: Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti takšno predavanje večkrat letno?

76 % dijakov je mnenja, da bi bilo potrebno takšno predavanje izvesti večkrat letno in samo 15 % dijakov jih je nasprotnega mnenja.

6. Bi bilo potrebno po vašem mnenju to predavanje izvesti tudi za vaše starše?

Tabela 6: Bi bilo potrebno po vašem mnenju to predavanje izvesti tudi za vaše starše?

	število	%
Da	46	59
Ne	8	10
Ne vem	24	31

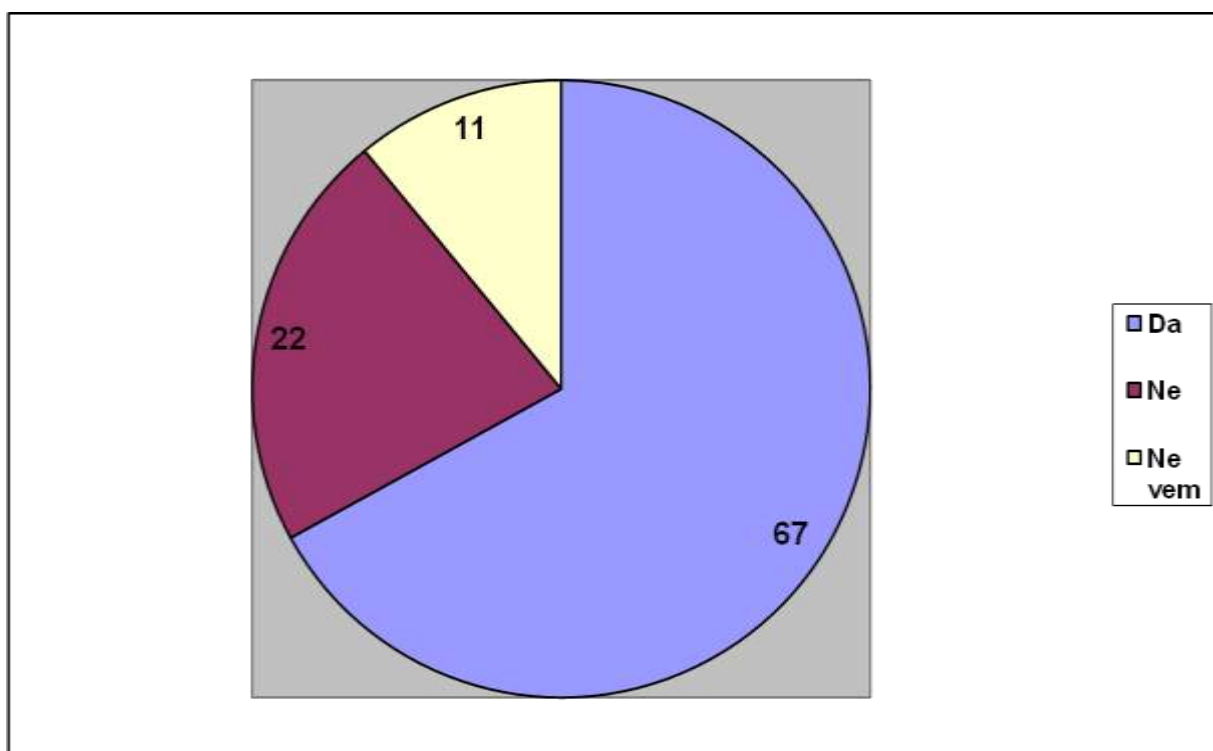
Graf 6: Bi bilo potrebno po vašem mnenju to predavanje izvesti tudi za vaše starše?

Dobra polovica dijakov je mnenja, da bi bilo potrebno takšno predavanje izvesti tudi za starše, samo 10 % dijakov je nasprotnega mnenja.

7. Bi bilo potrebno to predavanje po vašem mnenju izpeljati že v prvem oz. drugem letniku?

Tabela 7: Bi bilo potrebno to predavanje po vašem mnenju izpeljati že v prvem oz. drugem letniku?

	število	%
Da	52	67
Ne	17	22
Ne vem	9	11

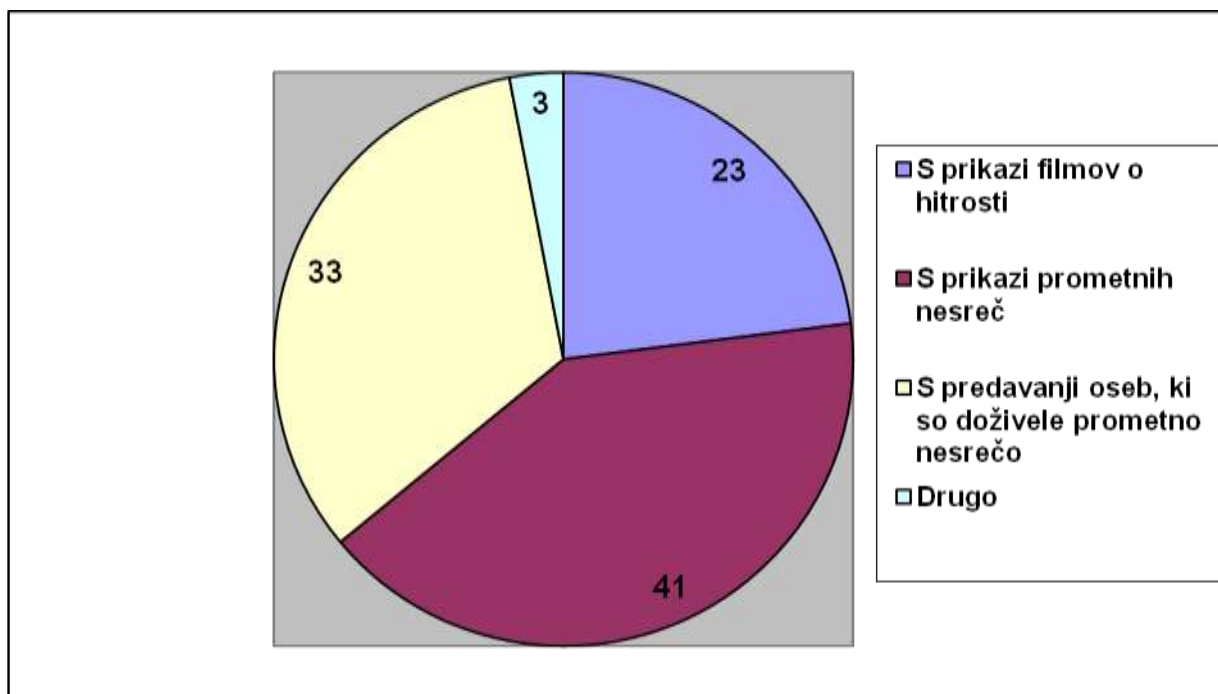
Graf 7: Bi bilo potrebno to predavanje po vašem mnenju izpeljati že v prvem oz. drugem letniku?

67 % dijakov je mnenja, da bi bilo potrebno takšno predavanje izpeljati že v prvem oz. drugem letniku.

8. Na kakšen način bi po vašem mnenju dijaka najbolj prepričali o smiselnosti takšnih predavanj?

Tabela 8: Na kakšen način bi po vašem mnenju dijaka najbolj prepričali o smiselnosti takšnih predavanj?

	število	%
S prikazi filmov o hitrosti	18	23
S prikazi prometnih nesreč	32	41
S predavanji oseb, ki so doživeli prometno nesrečo	26	33
Drugo	2	3

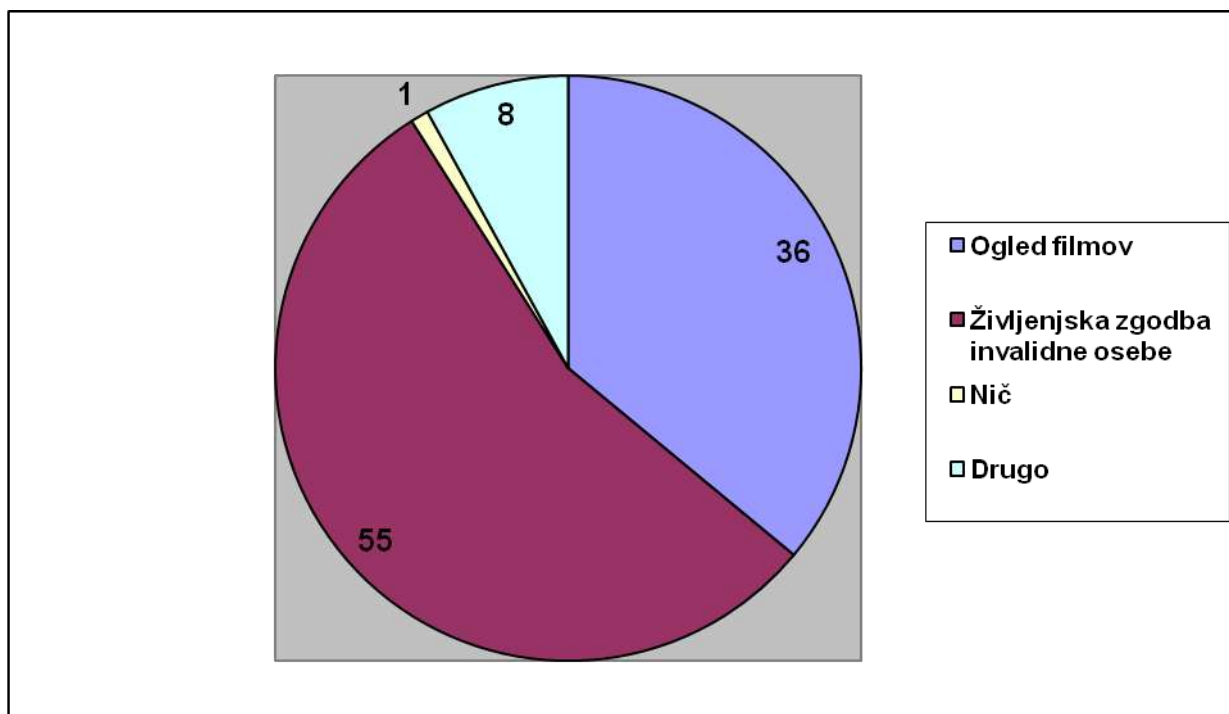
Graf 8: Na kakšen način bi po vašem mnenju dijaka najbolj prepričali o smiselnosti takšnih predavanj?

Po mnenju 41 % dijakov bi na dijakovo razmišljanje najbolj vplivali s prikazi prometnih nesreč, v 33 % pa predavanja oseb, ki so doživeli prometno nesrečo ter v 23 % s prikazi filmov o hitrosti. Pod drugo pa sta dijaka napisala, da z vsem naštetim.

9. Kaj se vam je na predavanju najbolj vtisnilo v spomin?

Tabela 9: Kaj se vam je na predavanju najbolj vtisnilo v spomin?

	število	%
Ogled filmov	28	36
Življenjska zgodba invalidne osebe	43	55
Nič	1	1
Drugo	6	8

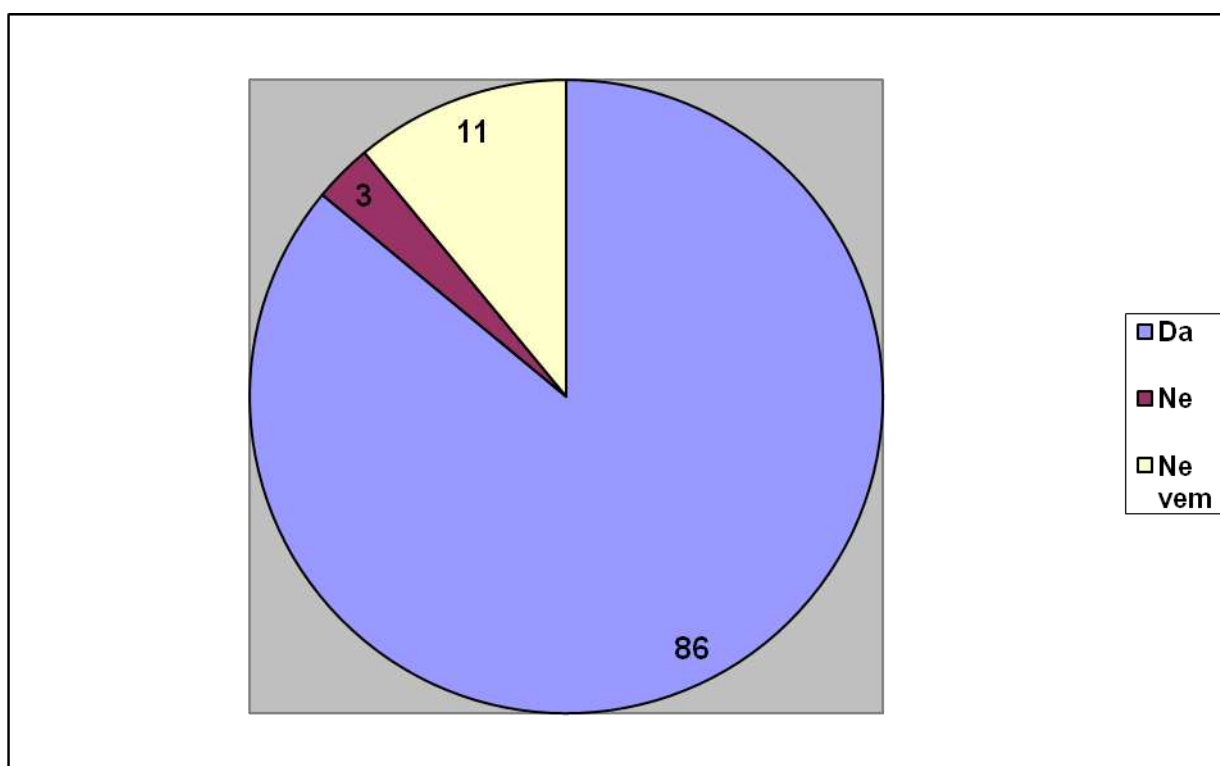
Graf 9: Kaj se vam je na predavanju najbolj vtisnilo v spomin?

Največjemu številu dijakov, tj. 55 %, se je najbolj vtisnila v spomin zgodba, ki jo je povedala invalidna oseba. Pod drugo pa so napisali, da kombinacija filma in izpovedi resnične zgodbe.

10. Je po vašem mnenju primerno, da je gospa predstavila svojo življenjsko zgodbo?

Tabela 10: Je po vašem mnenju primerno, da je gospa predstavila svojo življenjsko zgodbo?

	število	%
Da	67	86
Ne	2	3
Ne vem	9	11

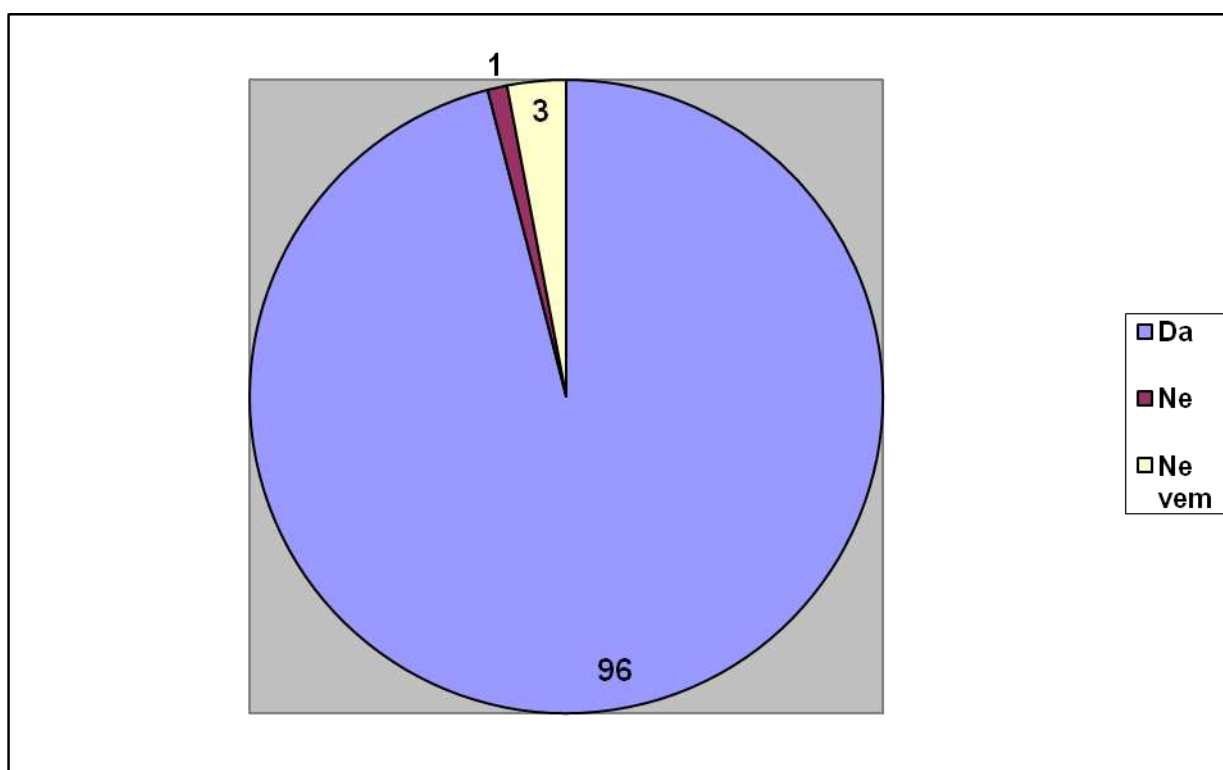
Graf 10: Je po vašem mnenju primerno, da je gospa predstavila svojo življenjsko zgodbo?

Velika večina dijakov (86 %) je mnenja, da je primerno, da je gospa predstavila svojo življenjsko zgodbo, samo dva dijaka pa sta bila nasprotnega mnenja.

11. So vas gostje prepričali o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu?

Tabela 11: So vas gostje prepričali o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu?

	število	%
Da	75	96
Ne	1	1
Ne vem	2	3

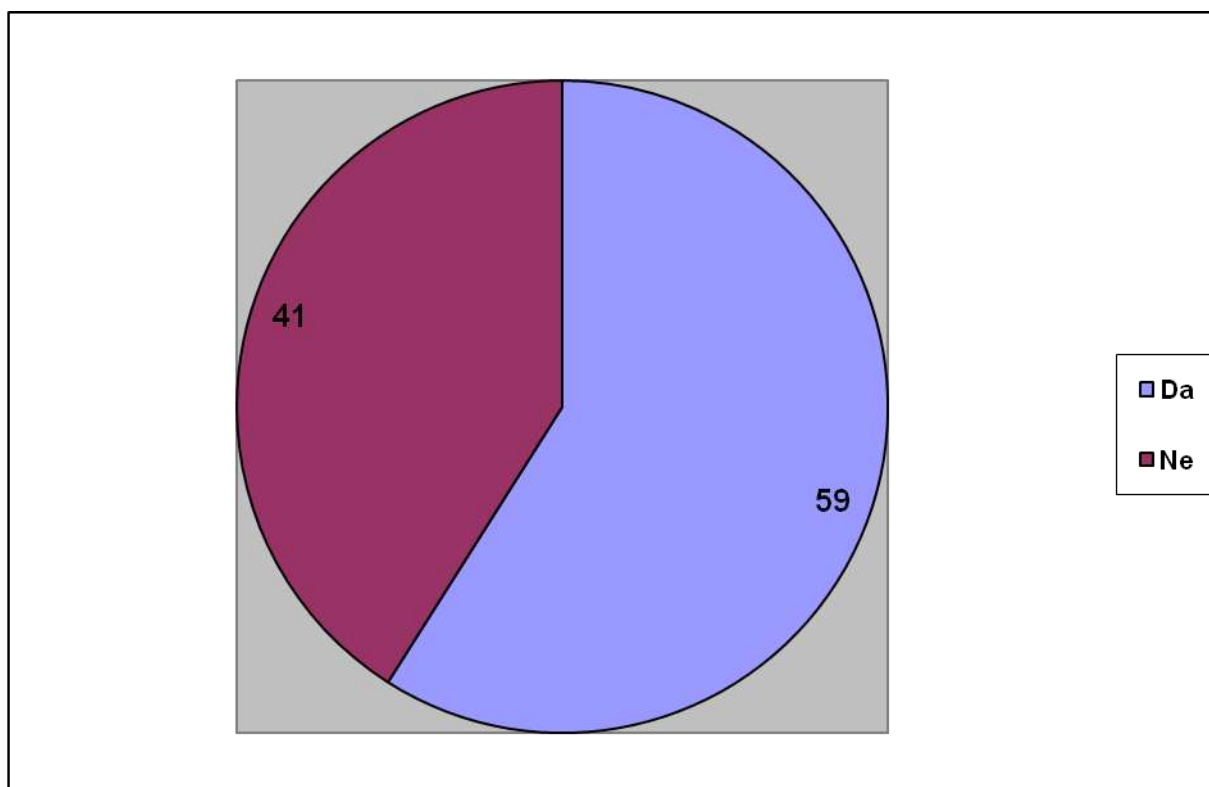
Graf 11: So vas gostje prepričali o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu?

96 % dijakov je po predavanju menilo, da so jih gostje prepričali o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu

12. Ste po predavanju spremenili svoj odnos oz. stališče do pravilnega obnašanja v cestnem prometu in na kakšen način?

Tabela 12: Ste po predavanju spremenili svoj odnos oz. stališče do pravilnega obnašanja v cestnem prometu in na kakšen način?

	število	%
Da	46	59
Ne	32	41

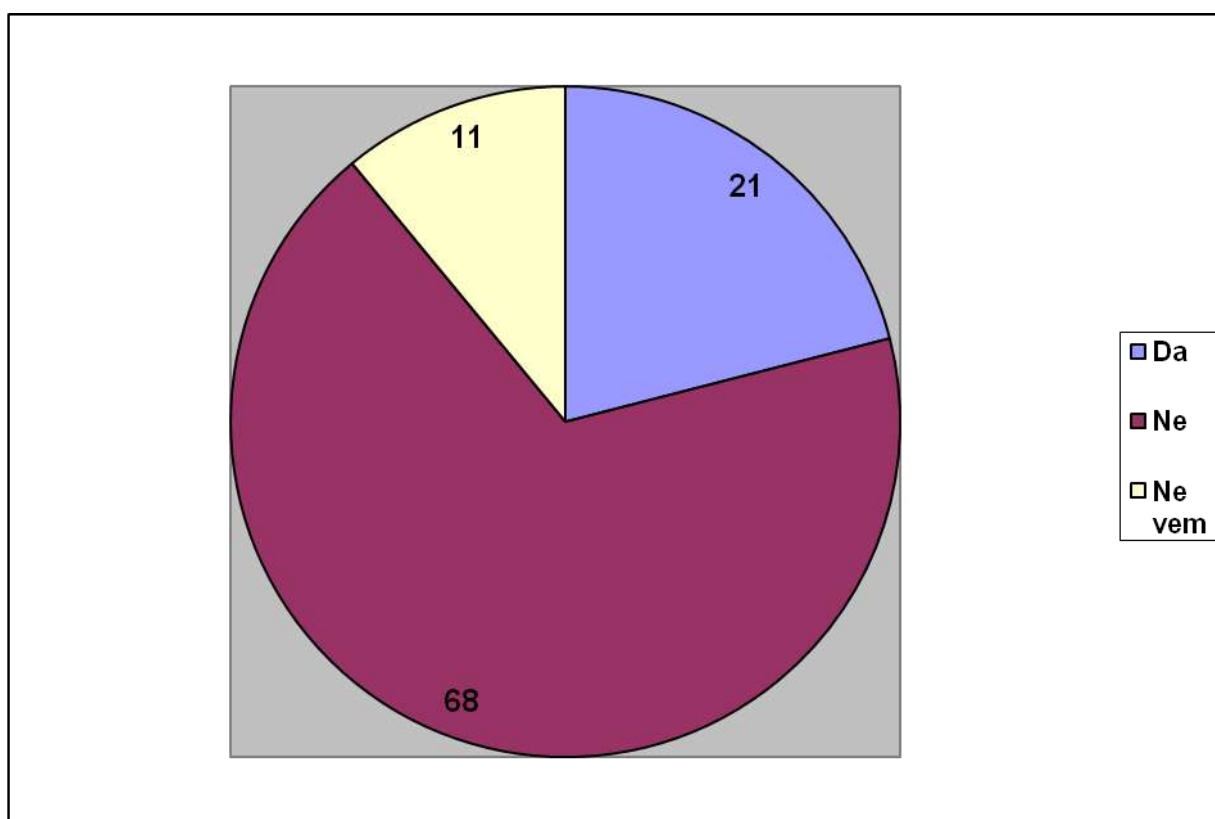
Graf 12: Ste po predavanju spremenili svoj odnos oz. stališče do pravilnega obnašanja v cestnem prometu in na kakšen način?

Več kot polovica dijakov je po predavanju spremenila svoj odnos oz. stališče do pravilnega obnašanja v cestnem prometu.

13. Menite, da smo dijaki dovolj osveščeni o varnosti o cestnem prometu?

Tabela 13: Menite, da smo dijaki dovolj osveščeni o varnosti o cestnem prometu?

	število	%
Da	16	21
Ne	53	68
Ne vem	9	11

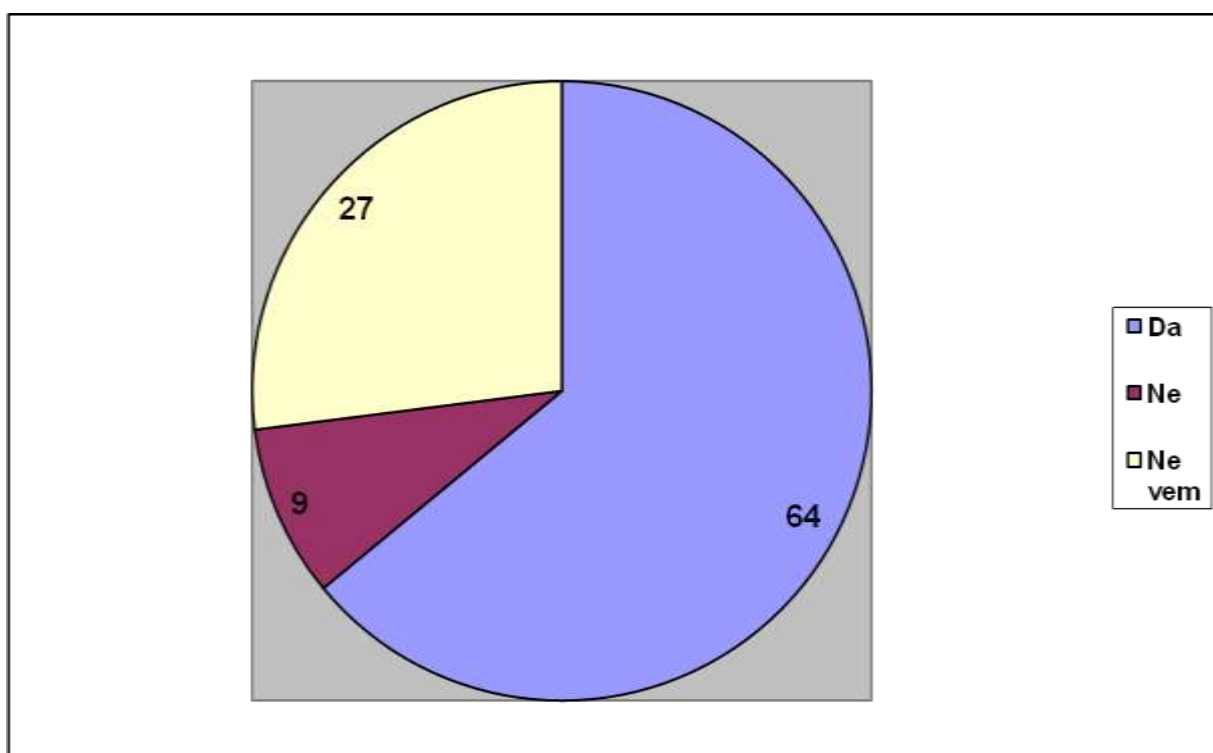
Graf 13: Menite, da smo dijaki dovolj osveščeni o varnosti o cestnem prometu?

Samo 21 % dijakov meni, da so dovolj osveščeni o varnosti v cestnem prometu, nasprotnega mišljenja pa je kar 68 % dijakov.

14. Bi bili sami pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

Tabela 14: Bi bili sami pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

	število	%
Da	50	64
Ne	7	9
Ne vem	21	27

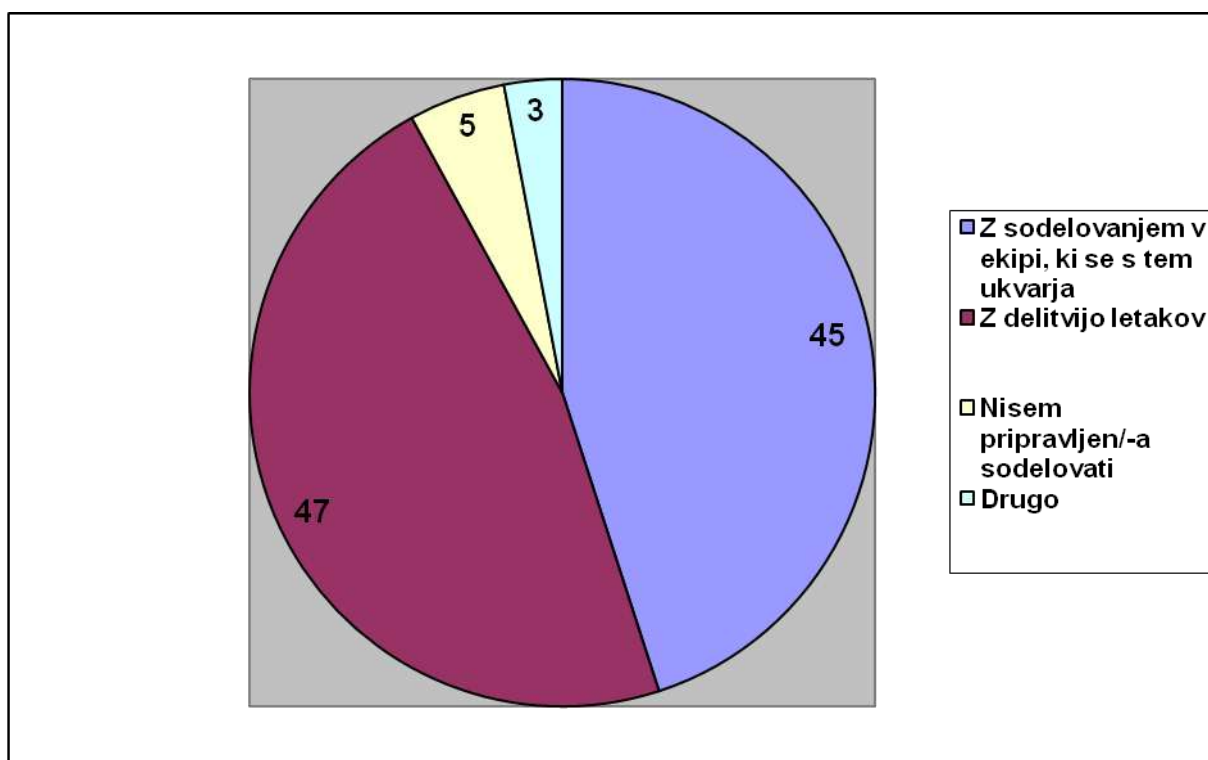
Graf 14: Bi bili sami pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

64 % dijakov bi bilo pripravljenih sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu, samo 9 % pa tega ne bi bilo pripravljenih storiti.

15. Na kakšen način bi bili pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

Tabela 15: Na kakšen način bi bili pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

	število	%
S sodelovanjem v ekipi, ki se s tem ukvarja	35	45
Z delitvijo letakov	37	47
Nisem pripravljen/-a sodelovati	4	5
Drugo	2	3

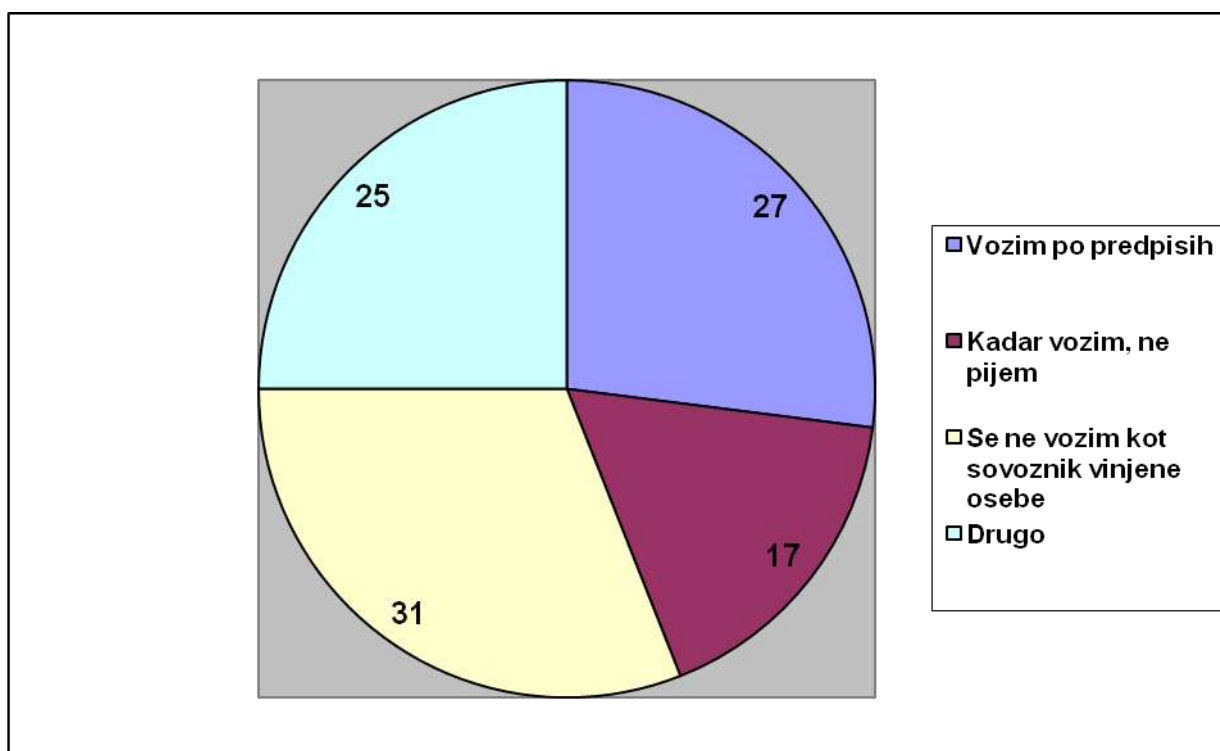
Graf 15: Na kakšen način bi bili pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

Dijaki bi bili pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu v 47 % z delitvijo letakov in 45 % s sodelovanjem v ekipi, ki se ukvarja s preventivo. Pod drugo pa so napisali, da bi bili pripravljeni sodelovati z dejanji.

16. Kaj sami naredite za boljšo varnost v cestnem prometu?

Tabela 16: Kaj sami naredite za boljšo varnost v cestnem prometu?

	število	%
Vozim po predpisih	21	27
Kadar vozim, ne pijem	13	17
Se ne vozim kot sovoznik vinjene osebe	24	31
Drugo	20	25

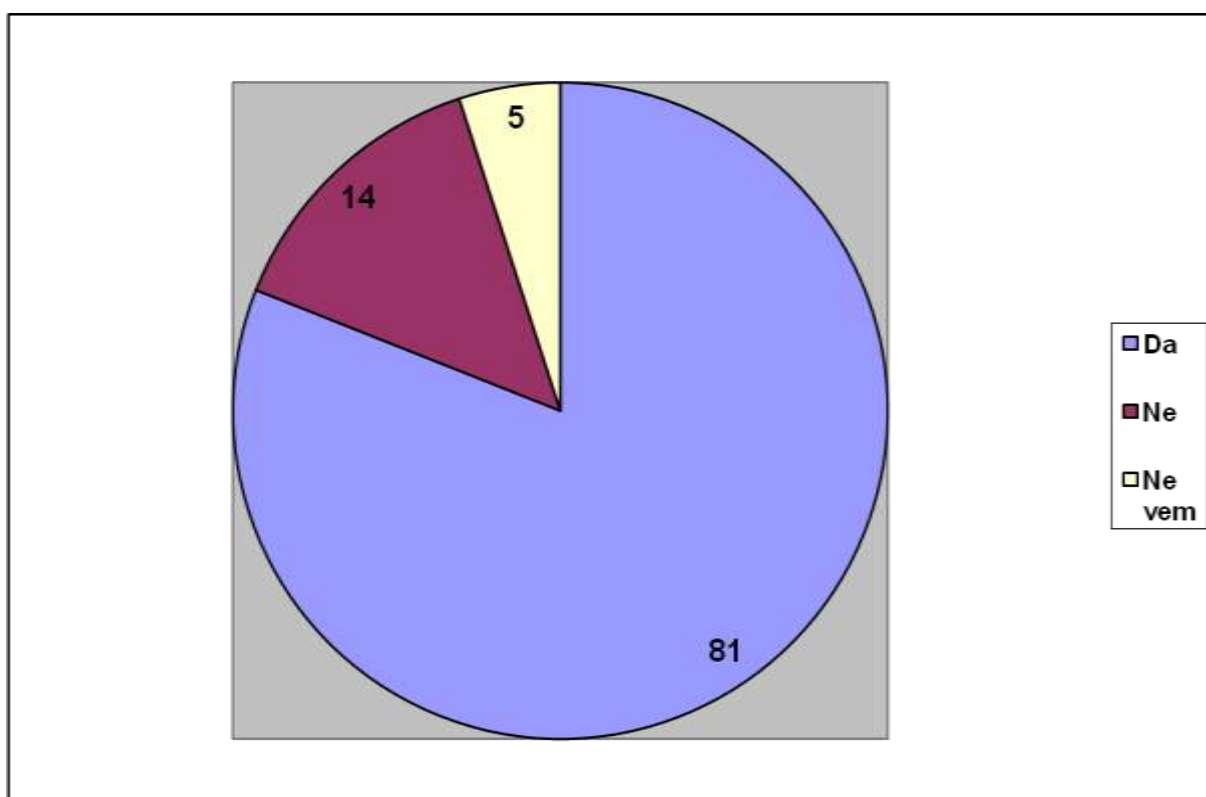
Graf 16: Kaj sami naredite za boljšo varnost v cestnem prometu?

Dijaki skrbijo za boljšo varnost v cestnem prometu v 31 % tako, da se ne vozijo kot sovozniki vinjene osebe, v 27 % pa tako, da vozijo po predpisih. Pod drugo pa so napisali, da opazujejo okolico, če bi mimo prišla žival ali pa opazujejo prometne znake in voznika opozorijo, če jih spregleda.

17. Je po vašem mnenju šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu?

Tabela 17: Je po vašem mnenju šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu?

	število	%
Da	63	81
Ne	11	14
Ne vem	4	5

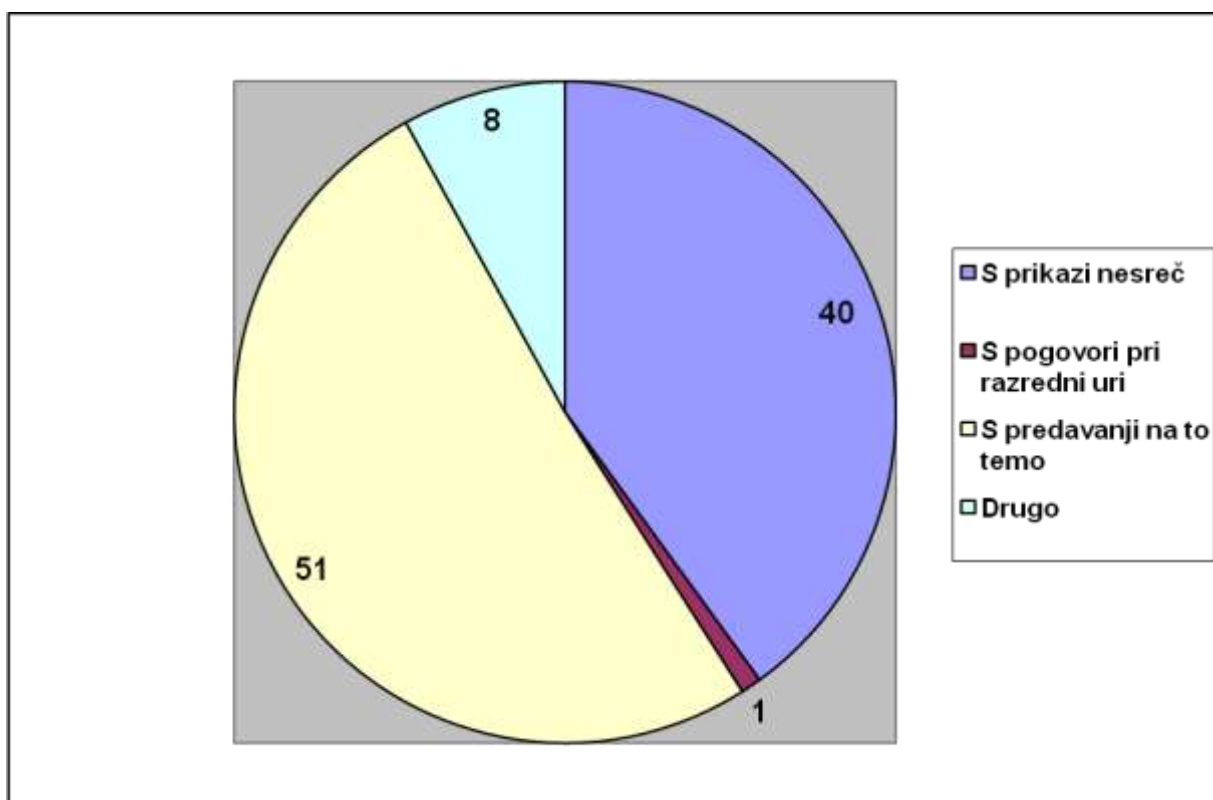
Graf 17: Je po vašem mnenju šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu?

81 % dijakov je mnenja, da je šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu, samo 14 % dijakov pa jih je mnenja, da to delo ni dolžnost šole.

18. Na kakšen način bi po vašem mnenju na šoli pomagali k boljši osveščenosti o varnosti v cestnem prometu?

Tabela 18: Na kakšen način bi po vašem mnenju na šoli pomagali k boljši osveščenosti o varnosti v cestnem prometu?

	število	%
S prikazi nesreč	31	40
S pogovori pri razredni uri	1	1
S predavanji na to temo	40	51
Drugo	6	8

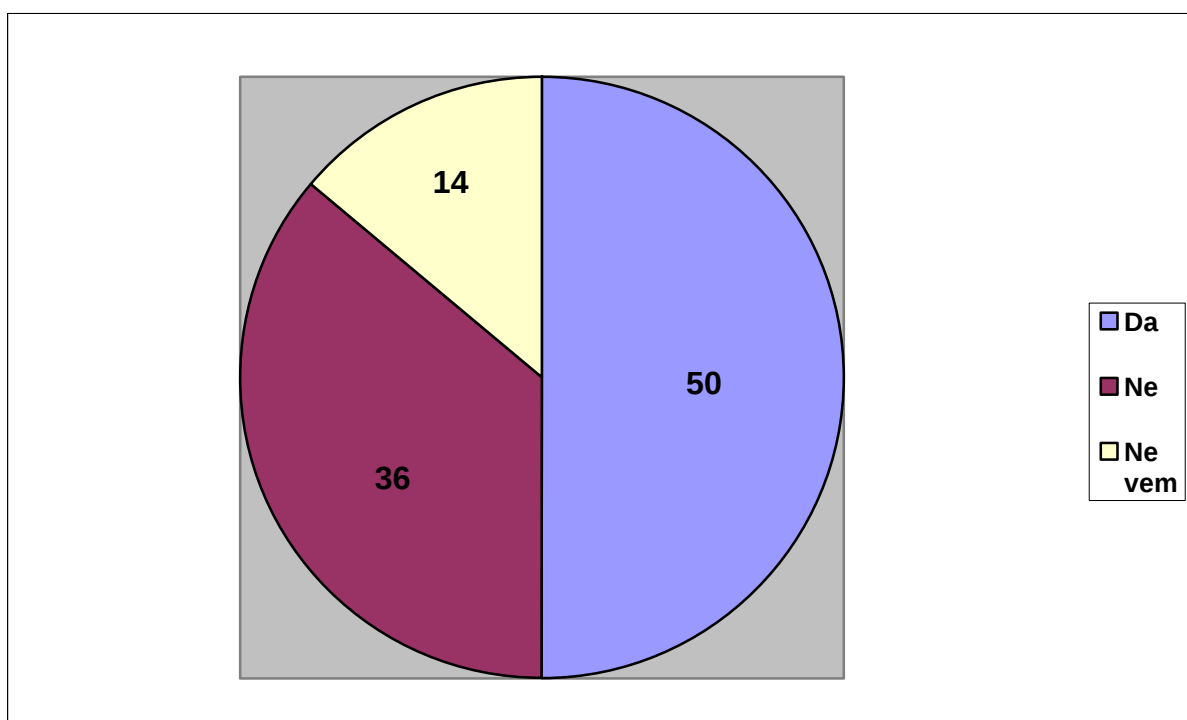
Graf 18: Na kakšen način bi po vašem mnenju na šoli pomagali k boljši osveščenosti o varnosti v cestnem prometu?

Polovica dijakov je mnenja, da bi šola pripomogla k boljši osveščenosti dijakov o varnosti v cestnem prometu s predavanji na to temo, 40 % pa jih je mnenja, da s prikazi nesreč. Pod drugo pa so napisali, da z vsem naštetim.

19. Menite, da smo mladi pri 18 letih dovolj zreli za opravljanje voznškega izpita?

Tabela 19: Menite, da smo mladi pri 18 letih dovolj zreli za opravljanje voznškega izpita?

	število	%
Da	39	50
Ne	28	36
Ne vem	11	14

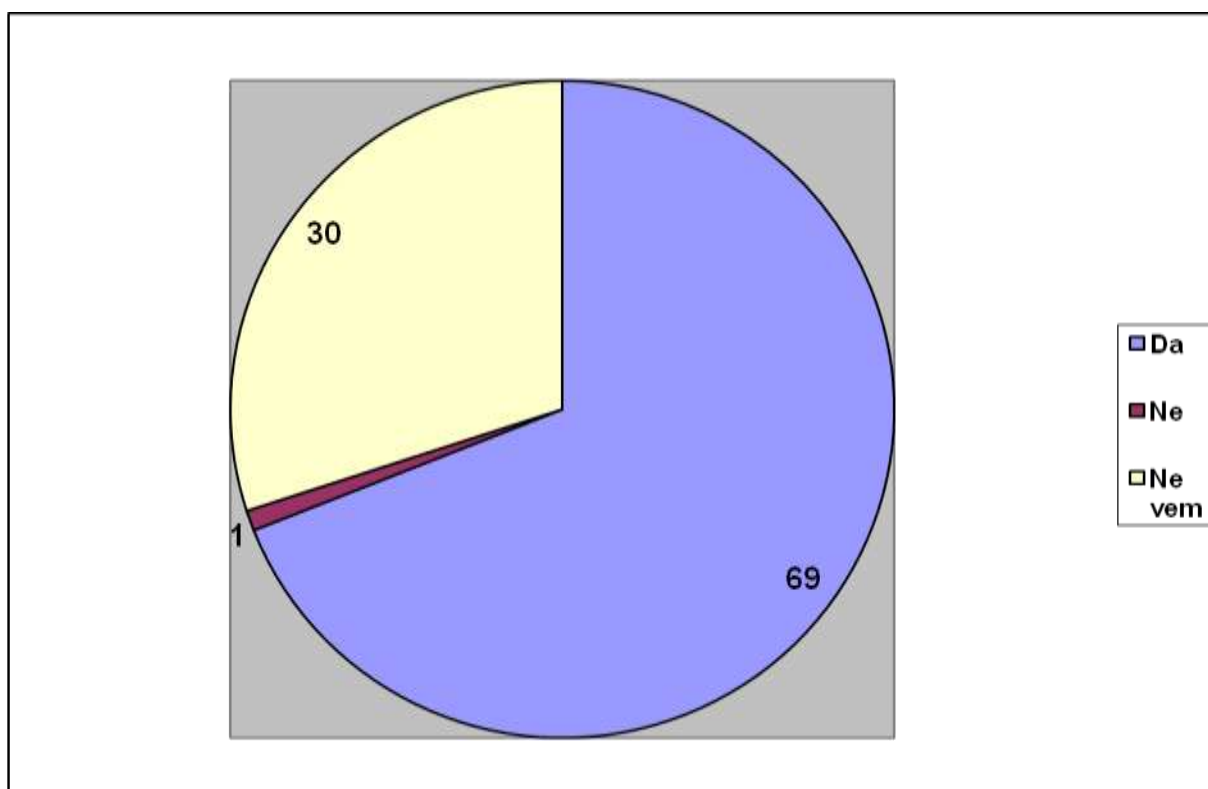
Graf 19: Menite, da smo mladi pri 18 letih dovolj zreli za opravljanje voznškega izpita?

Polovica dijakov je mnenja, da so mladi pri 18 letih dovolj zreli za opravljanje voznškega izpita, 36 % pa jih meni, da temu ni tako.

20. Se boste udeležili še kakšnega predavanja na to temo?

Tabela 20: Se boste udeležili še kakšnega predavanja na to temo?

	število	%
Da	54	69
Ne	1	1
Ne vem	23	30

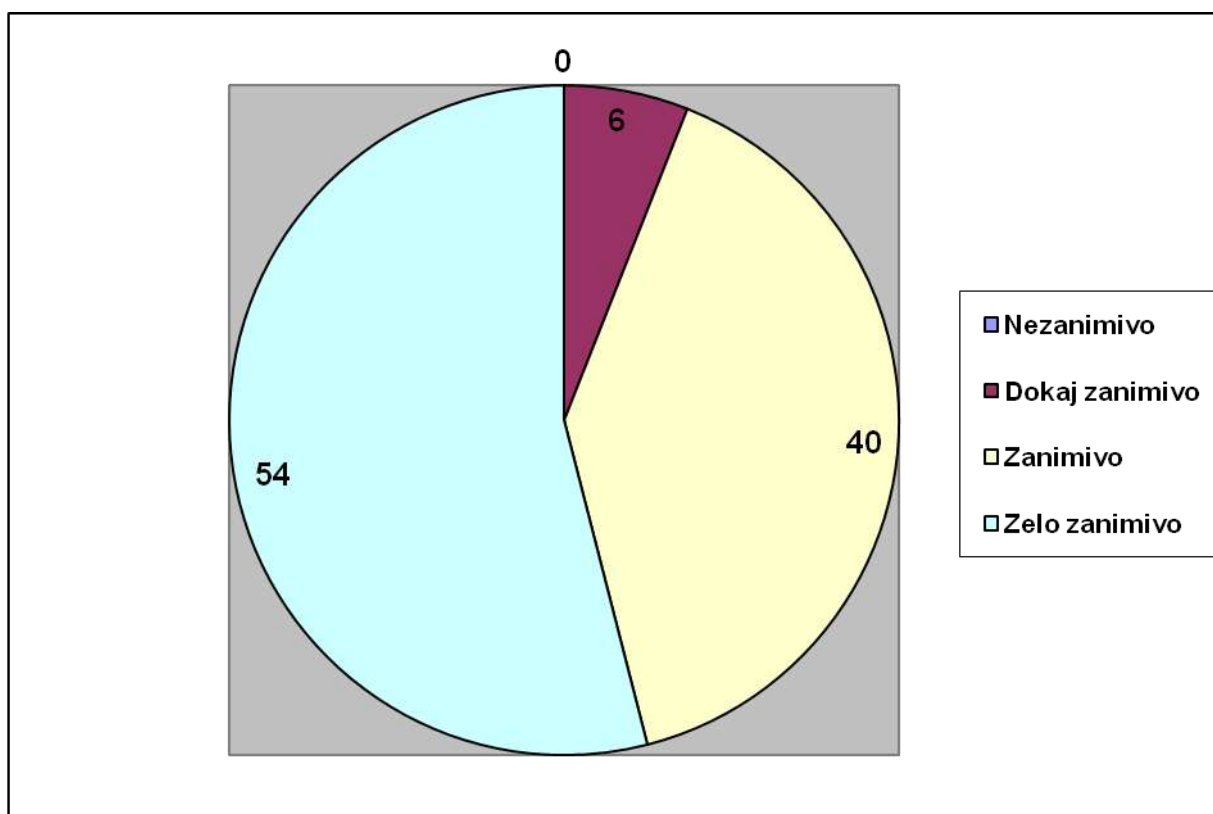
Graf 20: Se boste udeležili še kakšnega predavanja na to temo?

69 % dijakov je mnenja, da se bo še udeležilo kakšnega predavanja na to temo.

21. Ocenitev zanimivosti predavanja.

Tabela 21: Ocenitev zanimivosti predavanja.

	število	%
Nezanimivo	0	0
Dokaj zanimivo	5	6
Zanimivo	31	40
Zelo zanimivo	42	54

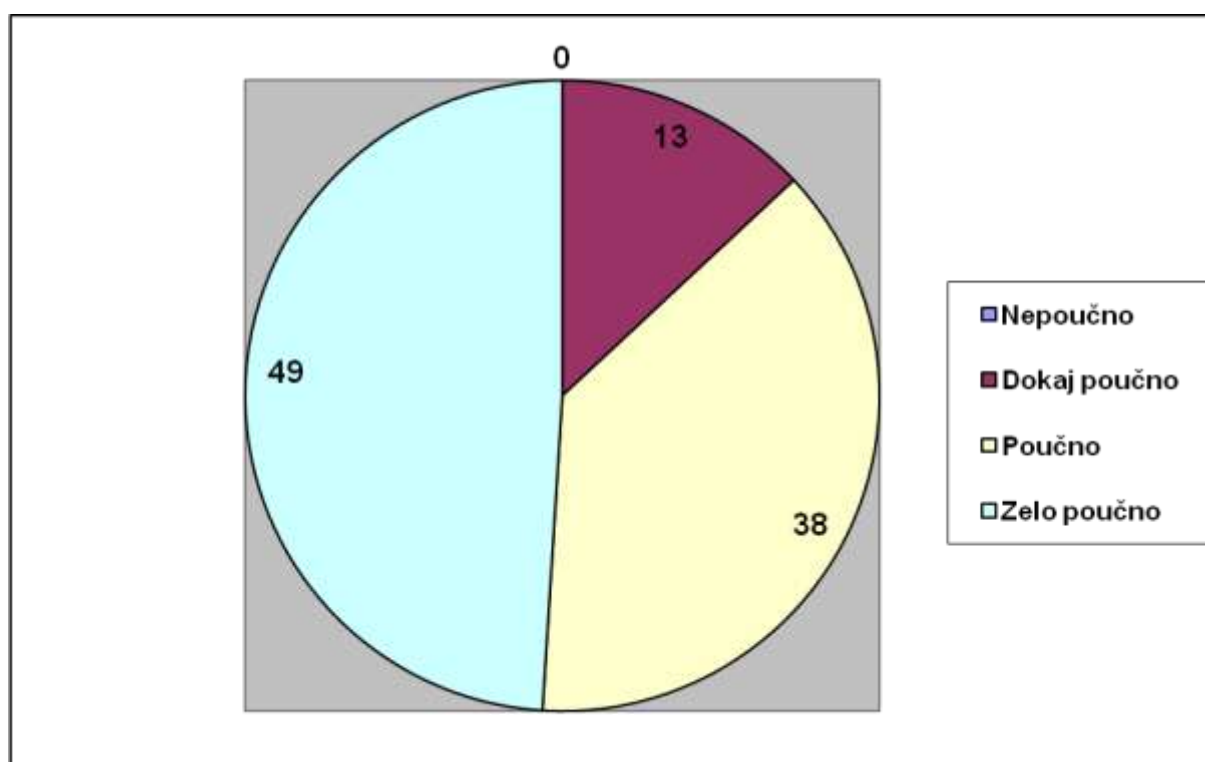
Graf 21: Ocenitev zanimivosti predavanja.

54 % dijakom je bilo predavanje zelo zanimivo, 40 % pa zanimivo.

22. Ocenitev poučnosti predavanja.

Tabela 22: Ocenitev poučnosti predavanja.

	število	%
Nepoučno	0	0
Dokaj poučno	10	13
Poučno	30	38
Zelo poučno	38	49

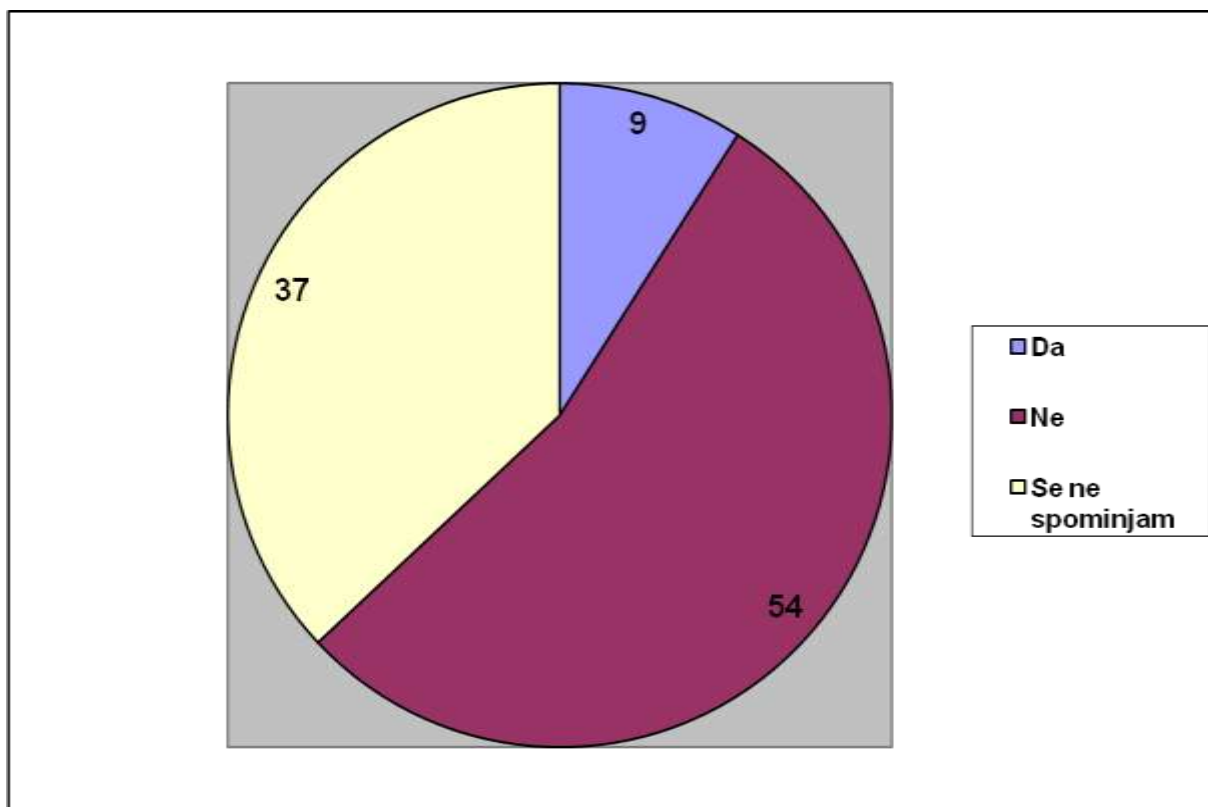
Graf 22: Ocenitev poučnosti predavanja.

49 % dijakov je mnenja, da je bilo predavanje zelo poučno, 38 % pa jih je mnenja, da je bilo poučno.

23. Ste se v šoli v okviru razredne ure že kdaj pogovarjali o varnosti v cestnem prometu?

Tabela 23: Ste se v šoli v okviru razredne ure že kdaj pogovarjali o varnosti v cestnem prometu?

	število	%
Da	7	9
Ne	42	54
Se ne spominjam	29	37

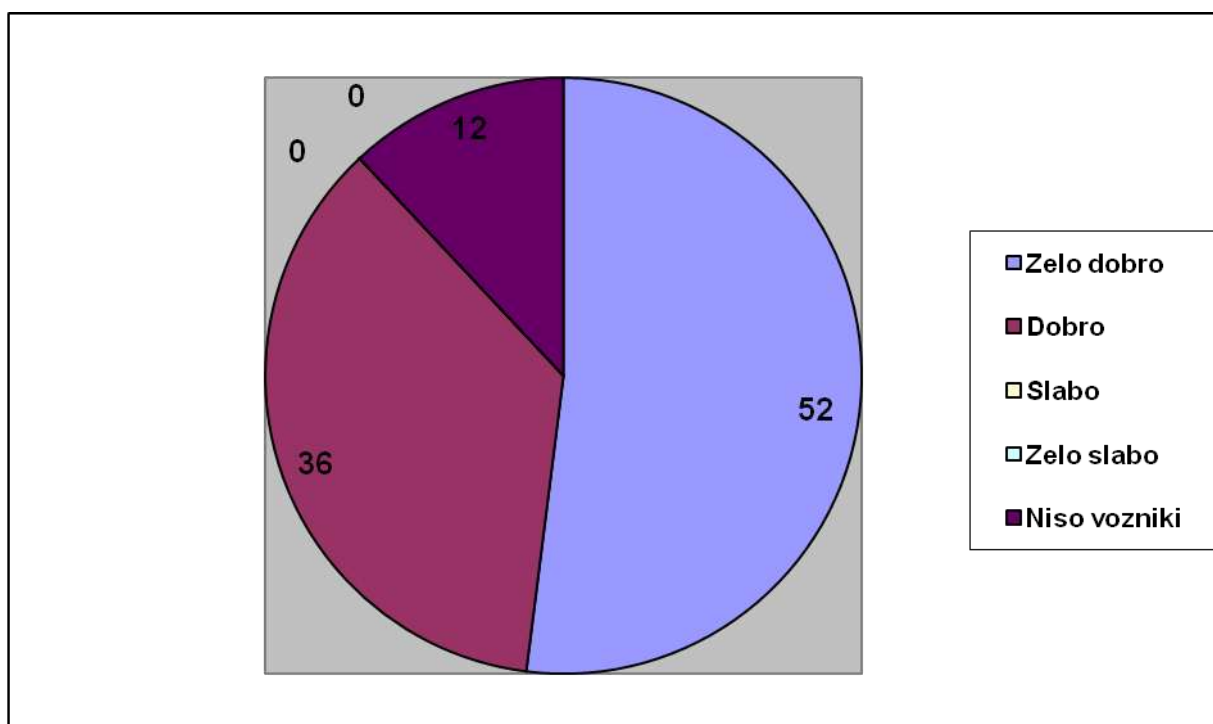
Graf 23: Ste se v šoli v okviru razredne ure že kdaj pogovarjali o varnosti v cestnem prometu?

Samo 9 % dijakov je napisalo, da so se že kdaj pri razredni uri pogovarjali o varnosti v cestnem prometu.

24. Kako ocenjujete starše kot voznike glede varnosti v cestnem prometu?

Tabela 24: Kako ocenjujete starše kot voznike glede varnosti v cestnem prometu?

	število	%
Zelo dobro	41	52
Dobro	28	36
Slabo	0	0
Zelo slabo	0	0
Niso vozniki	9	12

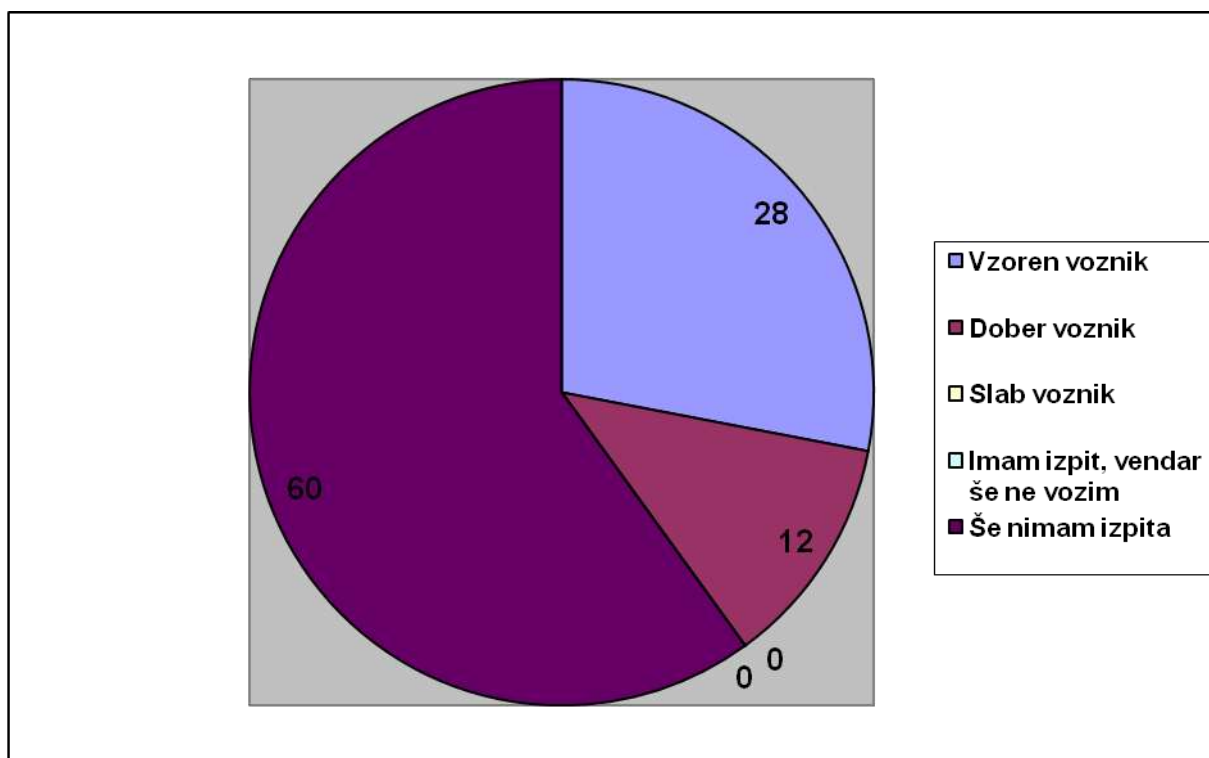

Graf 24: Kako ocenjujete starše kot voznike glede varnosti v cestnem prometu?

52 % dijakov svoje starše ocenjuje kot zelo dobre voznike glede varnosti v cestnem prometu, 36 % pa jih ocenjuje za dobre voznike.

25. Kako ocenjujete sebe kot voznika glede varnosti v cestnem prometu?**Tabela 25: Kako ocenjujete sebe kot voznika glede varnosti v cestnem prometu?**

	število	%
Vzoren voznik	22	28
Dober voznik	9	12
Slab voznik	0	0
Imam izpit, vendar še ne vozim	0	0
Še nimam izpita	47	60

Graf 25: Kako ocenjujete sebe kot voznika glede varnosti v cestnem prometu?

60 % dijakov še nima izpita, zato še niso vozniki. Tisti dijaki, ki že imajo izpit, pa sebe ocenjujejo kot dobre voznike v 12 % oz. kot vzorne voznike v 28 %.

3.5 INTERVJUJI

V nadaljevanju sledijo intervjuji, ki smo jih posnели z osebami, ki so bile izvajalke predavanja o prometni varnosti na Srednji zdravstveni šoli Celje.

3.5.1 INTERVJU Z GOSPODOM FRANJOM SELIŠNIKOM

Intervju z gospodom Franjom Selišnikom, pomočnikom komandirja Policijske postaje Celje je bil posnet 28. 4. 2011 na Policijski postaji Celje.

1. Kje ste zaposleni in kakšno delo opravljate?

Zaposlen sem na Policijski postaji Celje. Opravljam pa delo pomočnika komandirja za prometno varnost, pokrivamo pa tudi sodelovanje z medobčinskimi inšpektorati Celje in Vojnik.

2. Koliko časa že sodelujete z našo šolo na področju obveščanja o varnosti v cestnem prometu?

Z vašo šolo sodelujem v okviru tega projekta "Nihče ni odveč" od leta 2009, ko sem bil predan na to delovno mesto.

3. Katere šole pokrivate pri obveščanju dijakov o cestnem prometu in kako se dogovarjate s šolami o sodelovanju?

Pri obveščanju dijakov o cestnem prometu smo v letošnjem letu sodelovali s Šolskim centrom Celje, potem šolo za logistiko, potem z vašo šolo, Gimnazijo Celje Center in pa Poslovno-komercialno šolo Celje. To so bile vse šole, ki so se odzvale na ponudbo te prireditve "Nihče ni odveč".

4. Kako se dijaki odzivajo na vašo predavanja?

Če povem iskreno, v lanskem letu je bilo zelo različno. Recimo na Šolskem centru Celje so me celo izžvižgali in pač nekako ni bila ta zadeva tudi z naše strani dobro izpeljana, ampak je bilo to še na začetku, potem pa je nekako sama prireditev stekla in so bili poslušatelji animirani ter so tudi sodelovali. Tako, da tega ne jemljem osebno, to je bilo bolj namenjeno instituciji, ki sem jo takrat predstavljal.

5. Koliko denarja se namenja za obveščanje mladih o prometni varnosti?

Konkretno o številkah ne morem govoriti, ker vse, kar se tiče preventive in preventivnih stvari, materiala, zloženek, dobimo preko Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije, se pravi iz generalne policijske uprave. Ker obstaja hiarhija, je glede teh sredstev težko karkoli reči. Lahko pa povem, da je iz leta v leto teh preventivnih materialov manj. Prepuščeni smo svoji iznajdljivosti.

6. Kakšne so povratne informacije šol o vaših predavanjih na to temo?

V letošnjem letu smo na to temo oz. to prireditev, ki smo jo izvajali, razdelili vprašalnike evalvacije med dijake in pa tudi profesorji. Moram povedati, da so bili odzivi več kot odlični. Bi rekel, da je bila ta prireditev v letošnjem letu kar dobro sprejeta. Bilo je tudi dovolj tem saj je bil program zelo prenovljen.

7. Na kakšen način bi po vašem mnenju šole pripomogle k boljši osveščenosti mladih v prometni varnosti?

Moje osebno mnenje je, da bi mogoče poskušal nekako pritegniti sodelovanje ljudi, ki se ukvarjajo konkretno s prometno varnostjo, se pravi mogoče z avtošolami, policijo, ZŠAM-om, medobčinskim redarstvom... To so ti objekti, ki nekako lahko prinesejo nek delček k temu mozaiku, da bi bila prometna varnost na čim boljši ravni.

8. Bi bilo potrebno po vašem mnenju vpeljati v šolski sistem vsebine iz prometne varnosti in na kakšen način?

Strinjam se oz. bi sledil temu mnenju, da bi bilo treba vpeljati skupine o prometni varnosti, in sicer s predavatelji in pa z obravnavo konkretnih nesreč ter posledic.

9. So se naši dijaki na vaše predavanje drugače odzvali kot dijaki drugih srednjih šol in na kakšen način?

Ja, to je potrebno posebej povedati, da na Srednji zdravstveni šoli Celje je bil sprejem oz. (dojemanje) te prireditve daleč najboljši med vsemi srednjimi šolami. Poizvedovanje je bilo korektno, vestno. Medtem ko na drugih šolah, so pač potrpeživi predvideni čas, to je bilo pa tudi to. Ni bilo sodelovanja, niti povratnih informacij nismo dobili. Ne vem, če so izvajalci korektno predstavili svoje vsebine, ker nismo dobili teh povratnih informacij.

10. Kje vidite največje težave pri mladih o varnosti v cestnem prometu?

Moje osebno mnenje je, da ponudba velikih zabav, kjer se toči različna vrsta alkoholnih pijač negativno vpliva na varnost v cestnem prometu. Nekateri lokali, ki so bili znani že prej zaradi pretepov, izgrediv in potem tudi samih prometnih nesreč v neposredni bližini, naredijo premalo za varnost.

11. Na kakšen način država spodbuja vaše dejavnosti na področju osveščanja mladih o varnosti v cestnem prometu in kje vi vidite največ težav?

Iskreno moram povedati, da neke podpore od države ni. Žal je ni. Kot sem že v začetku povedal, smo dejansko prepuščeni sami sebi ter iznajdljivosti in pa seveda sodelovanju na lokalnem nivoju z vsemi subjekti: ZŠAM-om, Zavodom za zdravstveno varstvo, avtošolami. Vse je stvar dogovora na lokalnem nivoju. In potem tudi same izvedbe. Vsak mora potem nekaj prispevati.

Kako pa se pride do teh vsebin oziroma materialov, je pa drugo vprašanje. Mogoče je težava predvsem v tem, da smo v bistvu vsi nekako vpeti v svoje delo in obremenjeni z veliko stvarmi. Težko se je uskladiti. Vsi izvajalci se zelo težko uskladimo. Termini, ki smo jih poslali na šole, so bolj kot ne fiksni. Takrat smo lahko vsi bolj kot ne pristopili s 100 % močjo.

12. Koliko mladih ste na področju Policijske postaje Celje v letu 2010 dobili, da so vozili pod vplivom psihoaktivnih substanc?

V lanskem letu je bilo zaradi vožnje pod vplivom psihoaktivnih substanc pridržanih 28 mladih, in sicer 26 moških ter 2 ženski oziroma dekleti. V primerjavi z letom 2009 je sicer odstotek nekoliko nižji, saj je bilo takrat vsega skupaj pridržanih 37 oseb starih od 18 do 24 let. Mogoče pa smo ravno s to preventivno aktivnostjo prispevali delček, da se ta odstotek znižuje. Mogoče.

13. Kako sami ocenjujete prometno varnost mladih?

Po teh dveh tragičnih prometnih nesrečah na Kidričevi cesti in na avtocesti, ko je sledila taka huda streznitev vseh nas, se mi zdi, da se stvari sedaj le malo izboljšujejo oziroma ljudje bolj premišljeno vozijo.

14. Kako ocenjujete obnašanje naše mladine v cestnem prometu v primerjavi z drugimi državami?

Bi rekel, da se mi zdi, da v primerjavi z ostalimi so mladi po naših cestah kar bolj disciplinirani kot mladi v ostalih državah. Sicer je kar nekaj prekrškov, ampak ni takih hudih posledic kot drugje. V zadnjih letih se je veliko naredilo na tem področju in so rezultati v primerjavi s prejšnjimi leti zaradi več preventive in osveščanja tudi boljši.

Slika 4: Intervju pri g. Franju Selišniku

3.5.2 INTERVJU Z GOSPODOM ALBINOM OJSTERŠKOM

Intervju je posredovala 5. 5. 2011 gospa Barbar Ojsteršek Bliznac.

1. Kje ste zaposleni in kakšno delo opravljate?

Albin Ojsteršek je zaposlen kot vodja Delovne skupnosti in avto šole pri Združenju šoferjev in avtomekanikov Celje (ZŠAM Celje). Moje delovne izkušnje so že 30 let povezane s prometom, predvsem z izobraževanjem voznikov, ker pa sem zaposlen v društvu, katerega naloga je prioriteto preventivno delovanje v cestnem prometu, to je preprečevanje težkih prometnih nesreč, je to moja glavna naloga. Seveda izvajamo tudi izobraževanje kandidatov za voznike vseh kategorij.

2. Kako dolgo že osveščate dijake po šolah o prometni varnosti in na kakšen način?

Projekt, katerega imenujemo » Nihče ni odveč«, izvajamo že šesto leto, namenjen pa je predvsem populaciji srednješolske mladine, ki šele aktivno vstopa v svet cestnega prometa in prične z aktivno vlogo, to je pričetek samostojnega upravljanja z vozili. Naš projekt sooblikujejo tudi organizacije, kot je Policija, Zavod za zdravstveno varstvo Celje, Društvo paraplegikov JZ Štajerske, vsak doda svoje prispevke, ki na zelo realen način predstavijo tveganja, katerim smo izpostavljeni v prometu, predvsem takrat, kadar ne ravnamo v skladu s pravili in predpisi, pa ne samo prometnimi, ampak tudi splošnodružbenimi pravili. To jim prikažemo nazorno preko filmov in diapozitivov ter predavanji naših kolegov.

3. Kako sami ocenjujete prometno varnost mladih?

Mladi so zelo izpostavljeni nevarnostim v prometu, saj zaradi neizkušenosti, mladostne razigranosti, adrenalina in trenutnega razpoloženja reagirajo premalo samozaščitniško, preveč so prepričani v svoje sposobnosti. S tem se sami lahko pripeljejo v nevarnost, lahko pa nevarnost povzročijo s svojo nenadno reakcijo, tudi kot pešci ali sopotniki.

4. Kateri mladi so po vašem mnenju najbolj problematični v cestnem prometu in zakaj?

To je težko izpostaviti, sam pa povezujem obnašanje udeležencev v cestnem prometu, torej ne samo mladih, predvsem z njihovim karakterjem, izreden vpliv pa ima tudi domača vzgoja v prometu. Bodoči vozniki se zgledujejo po starših in seveda po svojih vzornikih. Iz tega sledi odgovor na vprašanje, tisti, ki ne upoštevajo osnovnih norm olike ali lepega vedenja v družbi, so tudi v cestnem prometu potencialno lahko povzročitelji prometnih nesreč.

5. Kako se dijaki odzivajo na vaše predstavitve filmov in ali so razlike med dijaki različnih šol?

Odziv dijakov na naše predstavitve je predvsem pozitiven in zelo dobro sprejet. Mladi se zamislijo nad dejstvi, katere jim nazorno prikažemo, opazijo nevarnosti, katerim so lahko izpostavljeni in to nam tudi povedo. Na splošno smo dobro sprejeti, je pa razlika med dijaki v posameznih šolah, lahko izpostavim, da smo organizatorji že bili presenečeni nad nezainteresiranostjo dela mladih za te teme, ne bi pa posebej izpostavljajal teh skupin, je pa tega izjemno malo.

6. Kako srednje šole sprejemajo vaše sodelovanje na področju osveščanja mladih v cestnem prometu?

Vodstva srednjih šol so nas sprejela z veseljem, vabijo nas v naslednji sezoni, želijo si širitve na več oddelkov, skratka lep odziv. Moram povedati tudi to, da dobivamo tudi pisne pohvale in podpore za nadaljnje sodelovanje. Sodelovanje z vodstvom vaše ustanove je vzgledno in hvala za sprejem.

7. Bi po vašem mnenju bilo potrebno v šolski sistem vnesti vsebine iz prometne varnosti in na kakšen način?

Zelo se trudimo in tudi politika je že nakazala, da bi naj tudi v šolski sistem vnesli teme o prometni varnosti. Nikakor ne učenja prometnih pravil in predpisov, zato so avtošole, pač pa učenje o medsebojnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu, predstavljanje dobrih in slabih praks itd.

8. So se naši dijaki na vaše predavanje drugače odzivali kot dijaki drugih srednjih šol in na kakšen način?

Dijaki srednje zdravstvene šole so posebnost. Naj to ne izpade kot hvalisanje, vendar v prejšnjih odgovorih sem poudaril kulturo in human odnos tudi v prometu. Pri vaših dijakih se to čuti, saj to odlikuje zdravstvene delavce, odnos do človeka. In vi ste na takšni šoli, prav gotovo vas je vodilo veselje do poklica katerega boste opravljali, torej imate to v sebi. Za takšen kulturni odnos se vam tudi zahvaljujem in vam čestitam. Vaše sprejemanje tematike, katero smo vam predstavili s to prireditvijo, je drugačno od ostalih in pozitivno.

9. Menite, da smo mladi dovolj osveščeni o varnosti v cestnem prometu?

Nikoli dovolj. Kljub vsem tehničnim pripomočkom, posredovanju informacij preko vseh možnih občil, je potrebno najti način, da mlade, pa ne samo mlade, osvestimo in vedno obveščamo o varnosti in ravnanju v cestnem prometu. Gre za varnost vseh nas, ne posameznikov, saj smo vedno udeleženci v cestnem prometu. Letošnje leto je, kar se tiče varnosti v prometu, slabše kot lansko. Več imamo smrtnih žrtev in poškodovanih, več imamo družinskih tragedij. Zamislimo se nad tem, poskusimo se zamisliti, nikakor uživati v tragedije, samo zamisliti nad tem.

10. Kako ocenjujete obnašanje naše mladine v cestnem prometu v primerjavi z drugimi državami?

Mladi po vsem svetu so si podobni, to ste lahko videli tudi iz naših filmov. Vrnil se bom zopet na kulturo in morda malo poudaril zemljepisno raznolikost. Na jugu so bolj temperamentni kot na severu. Tu mislim predvsem na temperament v prometu. Severnjaki so umirjeni in tudi v prometu to pokažejo, na jugu so bolj temperamentni in to se odraža tudi v prometu. Mladi so ogledalo svoje okolice v kateri živijo, tako da lahko na takšen način potegnemo vzporednice tudi med mladimi po svetu.

11. Ali menite, da se število prometnih nesreč zaradi vaše dejavnosti zmanjšuje?

Upamo in želimo, da bi bil odgovor na to vprašanje pritrdilen, en velik DAAAAAA. Izvajalci si postavljamo tudi ta vprašanja. Naše mnenje je, če smo z našo dejavnostjo spodbudili mlade k razmišljanju o tej temi, če smo jih spodbudili, da ravnajo tako, da ne spravljajo sebe in drugih v nevaren položaj, pozor, če opozarjajo svoje STARŠE na nepravilnosti, katere počnejo v prometu, potem je to zopet en velik DA.

12. Menite, da je dobro, da se posledice prometnih nesreč pojavljajo v medijih in zakaj?

Kot je prav, da smo obveščeni o stvareh, ki včasih niso tako pomembne, je prav, da smo obveščeni o tragičnih posledicah prometnih nesreč. Ob poročanju o nesrečah pa naj mediji spodbujajo tudi k aktivnostim za preprečevanje teh nesreč. Naj se navede vzrok, posledica in ravnanje, ki bi lahko preprečilo tragedijo. Vendar za to zmanjka časa in prostora, odvisno od medija.

13. Kje vidite največje težave pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

Včasih rečejo, da mladi niso zainteresirani za te teme, vendar trdim, da to ni res, te prepreke si postavljamo sami. Do mladih je potrebno najti pot, se z njimi pomladiti, če

hočete, govoriti z njihovim jezikom in smo skupaj. Takrat bo cilj dosežen, torej ni ovir ali pa jih podrimo.

Naj dodam še nekaj svojega, spoštovani dijaki, ostanite takšni, kot ste bili na naši prireditvi, ostanite in postanite dobri zdravstveni delavci, vendar pa ne pojdite samo v smeri zdravljenja posledic prometnih nesreč, ampak jih preprečujte s svojim ravnanjem in spodbujanjem drugih, naj ravnajo pravilno in humano tudi v cestnem prometu, kajti resnično NIHČE NI ODVEČ.

3.5.3 INTERVJU Z GOSPO BARBARO OJSTERŠEK BLIZNAC

Intervju je bil posnet 5. 5. 2011 v prostorih Srednje zdravstvene šole Celje.

1. Zanima nas kdo ste in kje delate?

Sem profesorica slovenskega jezika in profesorica sociologije, sicer pa sodelujem tudi z ZŠAM-om Celje v okviru predavanj za voznike začetnike. Tudi vi, ko boste začeli z opravljanjem izpita, boste morali obiskovati te delavnice, ki so tudi za voznike, ki ponovno delajo izpit, ker so prekorali določeno število točk. Te poučujem v sociološkem delu. V okviru tega predavanja NIHČE NI ODVEČ pa sem pravzaprav samo povezovallec teksta. Nekako se poskušam obrniti na poslušalca in najbolje predstaviti naše predavatelje.

2. Zanima nas, kakšno je to predavanje NIHČE NI ODVEČ?

To je preventivno predavanje, preventivna akcija, ki se izvaja po celjskih srednjih šolah. Vsako leto je več teh predavanj. Na nekaterih šolah imamo tudi več predavanj (dva ali tri). Imamo tudi predavanja za 200 ali 300 dijakov. Poskušamo pa tudi, da bi to vpeljali v sam šolski sklop, v samo šolsko izobraževanje, ali izbirne vsebine, ali kaj podobnega, ker je to zelo pametna stvar.

3. Ampak bolje je, da je to v obliki predavanja kot pa v okviru izbirnih vsebin, ker se za to ne bi odločilo veliko dijakov.

Ja, to je res. Mogoče bi se pa to lahko uresničilo v okviru kakšnega dneva. Ko imate kakšne tehnične dneve ali kaj podobnega. Vse to bi se dalo odlično vključiti.

4. Vas veseli to delo na predavanjih, delo z mladimi?

Ja, že sama moja profesija je takšna, da sem profesor in sem se s tem namenom tudi odločila biti profesor. Ta predavanja so samo še en stik več z mladimi. Mladi nas radi poslušajo, vidijo smisel v tem, da je pametno delati na tem, da ima neke pozitivne učinke, in tudi to naše predavanje se imenuje NIHČE NI ODEČ in vedno poudarjamo, da če smo rešili vsaj eno življenje, smo naredili svoje.

5. Kako dolgo se že ukvarjate s tem projektom?

Osebnostno se s tem ukvarjam že četrto leto, s povezovanjem tega programa. Mislim, da bom to počela tudi v prihodnje. Ta program se izvaja povsem prostovoljno. Nihče ne dela tega za zaslužek ali karkoli. Vsi delamo brezplačno, iz vseh organizacij, tako da smo verjetno vsi s srcem prisotni in to delamo z veseljem.

6. Se vam zdi, da medtem ko predavate, mladi dobijo nek nauk, sporočilo?

Ja. Nekako se moraš povezati z mladimi, govoriti na njihov način. Seveda smo različna generacija, ampak če se znaš približati ali pritegniti mlade na zanimiv način, potem ti z veseljem prisluhnejo. Ni potrebno vedno šokirati, čeprav naše predavanje temelji na šokiranju in včasih ni lepo videti vseh tistih grdih posnetkov.

7. Ampak včasih je najbolje, da to vidimo...

Ja, res je, vendar pa raziskave kažejo, da smo na te šoke, kot so poplave, požari, ... že nekako navajeni. Vsak dan jih gledamo po televiziji, zato nas nič več ne prizadene. Torej, zakaj bi šokirali, če že naslednji dan vse pozabijo. Bolje je, če to storimo z neko zahvalo, z nekim dobrim pristopom in zato tudi imamo v našem predavanju, pristopu, da se jim zahvalimo za njihovo poslušanje, da so sploh prišli k nam in da si kaj zapomnijo, na nek lep način.

8. Vaš cilj je torej, da ozavestite mlade, ker vemo, da na poplave in požare ne moremo vplivati, na prometne nesreče pa lahko.

V prometu je tako, da je trenutek odločilen. Na primer, ko sem sama delala izpit, kar ni dolgo nazaj, da bi lahko rekla 50 let nazaj, nam ni nihče povedal, da če se pelješ 60 km/h ali 70 km/h, kakšna je to razlika, če imaš prometno nesrečo, pri preživetju. In zato je dobro, da mladi to vidijo, ker večkrat vidiš, bolj ti sede v spomin in se nekako bolj začneš zavedati posledic prehitre vožnje. Veliko delamo na mladih, ker upamo, da bodo oni to prenesli naprej kasneje na svoje družine.

9. Pa se vam zdi, da smo mladi dovolj ozaveščeni glede tega?

Mladi veliko vedo, predvsem zaradi interneta. Vedo veliko več, kot so mladi vedeli pred dvajsetimi leti. Da pa veš, kaj je dobro za tebe in kaj ni, to je pa potem zopet druga stvar. Mi želimo, da vsak razmišlja za sebe, da se bo pripel,... tudi ona, ki je bila z nami na predavanju iz društva paraplegikov, so se peljali samo 40 km/h in je zdaj hroma in je na vozičku. To se lahko zgodi vsakemu.

10. Se vam zdi, da so mladi že odnesli kaj s teh predavanj, kar se kaže po dejanjih?

Ja, neke statistike imajo na policiji, ki kažejo koliko je mrtvih, koliko je prometnih nesreč. Zdaj glede na statistike lahko rečemo, da število prometnih nesreč v Sloveniji upada. Zadnjih deset let mislim, da se je število mrtvih celo prepolovilo. Čeprav letos imamo že toliko mrtvih, kot smo jih imeli lani v celem letu. Žal pa naraščajo družinske tragedije, kjer je mrtvih veliko otrok in mladih.

11. Je res, da ima alkohol velik vpliv na prometne nesreče?

Alkohol in hitrost sta največja dejavnika tveganja v prometu. Med mladimi pa sta tudi najbolj izpostavljena. V prvi vrsti zato, ker se želiš izpostaviti pred vrstniki, alkohol pa, saj veste v naši družbi se veliko pije... zato, če greste na zabavo, se je potrebno prej dogovoriti, kdo ne bo pil in bo vozil, ali pa si naročite taksi, ključke pa pustite doma, da ne boste imeli možnosti sesti za volan.

12. Kako pa dopovedati človeku, ki vsakodnevno pije, da naj pusti ključke doma?

Ja, saj to je to, kar je najtežje. Zato pravimo, da se je treba naučiti v treznem stanju razmišljati. Ko pa je človek pod vplivom alkohola, pa se še raje pokaže pred prijatelji, stopi na gas, ker ima takrat moč in voljo.

13. Pa ste se v okviru tega projekta že dogovarjali, da bi dali kakšno reklamo tudi na televizijo?

Saj nekaj filmčkov se vrtili po televiziji. Denar oz. vse to gre preko državnih sredstev, zato se ZŠAM s takimi velikimi ne more primerjati. Tudi občina ne da denarja za takšne projekte. Vedno so zelo omejena sredstva, ki se razporedijo na nekaj stvari. Čeprav so te stvari zelo pomembne, verjetno niso za vsakega!

14. Kaj pa droga?

Droga ima popolnoma enak vpliv kot alkohol oz. zelo podoben učinek na človeka. Pri alkoholu dobiš v tisti začetni fazi občutek, da zmoreš vse. Po drogi pa je človek bolj utrujen, zaspan ali pa je poln adrenalina.

15. Se velikokrat zgodi, da človek zaspi med vožnjo?

Ja, predvsem pri tem sodobnem načinu življenja, ali poklicno, kot so to poklicni šoferji in drugi, ki delajo veliko ur skupaj in ko gredo domov, je pred njimi še veliko poti.

16. Kakšna je povezava alkohola v krvi in refleksi?

Alkohol vpliva na naš celoten organizem. Dokazano je, da razlike, kot so teža, spol in drugo vplivajo na prisotnost alkohola. Tudi zavorna pot se zelo skrajša oz. podaljša... in to kar za 1 sekundo.

17. Mislite, da so kazni glede prometa prenizke?

Ja, seveda. Mislim, da so še vedno zelo prenizke. Mislim, da je za vsako stvar potrebno dati neko kazen.

Slika 5: Intervjuvanje ge. Barbare Ojsteršek Bliznac

3.6 RAZPRAVA

Prometna varnost je v današnjem času še posebej pomembna, ker narašča število avtomobilov, po drugi strani pa vozniki izpit delajo vedno mlajši ljudje, v obdobju mladostništva, za katerega je značilno veliko adrenalina v mladih in posledično več težav v cestnem prometu.

Predavanja o varnosti v cestnem prometu, tako kot je bilo izpeljano na Srednji zdravstveni šoli Celje 21. 3. 2011, so zelo dobrodošla, saj lahko osebe, ki so posredno ali neposredno vključene v cestni promet, iz lastnih izkušenj predstavljajo svoje zgodbe.

Na vprašanje ali so se že udeležili podobnega predavanja na temo varnosti v cestnem prometu je 49 % dijakov odgovorilo pritrdilno. Ko pa so morali napisati, kje je to predavanje potekalo, jih je večina napisala, da v veliki predavalnici Srednje zdravstvene šole Celje. Iz tega je razvidno, da dijaki, kljub temu da je bilo izrecno v oklepaju napisano pred 21. 3. 2011, niso dobro prebrali vprašanja. Zelo malo pa jih je napisalo, da so se podobnega predavanja udeležili že v osnovni šoli ali avtošoli. Zato lahko rečemo, da se večina dijakov, preko 90 %, podobnega predavanja ni udeležilo že prej, kljub temu da so to predavanje ocenili v 99 % kot smiselno za srednješolce ter v 98 %, da bi bilo potrebno takšno predavanje izvesti še za druge dijake.

Dijaki treh razredov, ki so poslušali to predavanje, ocenjujejo, da so takšna predavanja smiselna še za večji krog dijakov ter da bi jih bilo potrebno izvesti večkrat letno. Takšnega mišljenja je bilo kar 76 % dijakov.

Po pogovoru in izkušnjah lahko rečemo, da so starši naši vzorniki tudi pri pravilnem oz. nepravilnem obnašanju v cestnem prometu, zato je kar 59 % dijakov odgovorilo, da bi bilo smiselno takšno predavanje izvesti tudi za njihove starše. Kot razloge so navedli, da tudi starši niso tako osveščeni o varnosti v cestnem prometu, ker so vsako leto novosti zaradi obnavljanja pravil v cestnem prometu, ker nekateri menijo, da o vožnji vse vedo, ker je prav, da ljudje vidijo posledice alkohola, da se sami zamislijo nad tragičnimi zgodbami, da obnovijo znanje ter ker pozabljajo na nevarnosti na cesti.

Samo 10 % dijakov pa je napisalo, da takšna predavanja niso potrebna za njihove starše. Kot razloge so napisali, da vozijo varno in upoštevajo cestno-prometne predpise ter da so že osveščeni o pravilih in so varni vozniki. Iz napisanega lahko zaključimo, da bi večina dijakov svojim staršem svetovala obnovitev znanja o varnosti o cestnem prometu, kljub temu da so dobri vozniki ter da imajo izpit že precej let.

67 % dijakov je mnenja, da bi bilo potrebno takšno predavanje izpeljati že v prvem oz. drugem letniku. Kljub temu da takrat pridobitev izpita še ni aktualna zaradi njihove starosti, pa lahko kot sovozniki ali kot drugače udeleženci v cestnem prometu pozitivno vplivajo na voznike ali pa se znajo pravilno ravnati kot pešci, kolesarji ipd. Če govorimo o osveščanju oz. preventivi mladih o varnosti v cestnem prometu, ni nikoli prezgodaj z izvajanjem takšnih aktivnosti, saj so sami v 96 % ocenili, da so jih gostje prepričali o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu.

Dijakom so se s predavanja najbolj vtisnili v spomin prikazi hudih prometnih nesreč (41 %) ter predavanje osebe, ki je doživela prometno nesrečo (33 %). Kljub temu, da včasih mislimo, da mladini ni mar za ostale, vidimo, da to ni res in da prikazi nesreč lahko imajo pozitivne učinke na razmišljanje posameznika.

Da pa so takšna predavanja smiselna, ocenjuje kar 68 % dijakov, saj jih je napisalo, da so premalo osveščeni o varnosti v cestnem prometu. Prav tako bi si želeli sodelovati pri osveščanju drugih (64 %), s sodelovanjem v ekipi, ki se ukvarja s preventivo (45 %) in z delitvijo letakov (47 %).

Zelo velik odstotek, tj. 81 % dijakov je mnenja, da bi morala šola prav tako osveščati mlade o varnosti v cestnem prometu.

Po predavanju je 59 % dijakov napisalo, da so spremenili odnos oz. stališče do pravilnega obnašanja v cestnem prometu, in sicer s prepričevanjem voznikov, naj vozijo po predpisih, da nikoli ne sedejo v avto pod vplivom alkohola, da se vedno pripnejo, ko sedejo v avto, da pazijo na omejitve, da rečejo staršem, naj vozijo po omejitvah.

69 % dijakov se bo še udeležilo podobnega predavanja verjetno zato, ker so to predavanje ocenili kot zanimivo (40 %) oz. zelo zanimivo (54 %) in poučno (38 %) oz. zelo poučno (49 %).

Na vprašanje kaj bi bilo potrebno narediti, da bi se mladi »lepše« obnašali v prometu so dijaki napisali, da bi bilo potrebno imeti več kontrol na cesti, strožje kazni, več predavanj, da je potrebna vzgoja in zgled staršev, odvzem voznškega izpita, izkušnje ter še več podobnih predavanj s prikazom prometnih nesreč in njihovih posledic. Večina dijakov je napisala višje kazni in odvzem voznškega izpita, kar je razumljivo, saj so ta anketni vprašalnik izpolnjevali pred uvedbo nove zakonodaje o cestnem prometu.

Na koncu lahko rečemo, da je varnost v cestnem prometu navsezadnje nekaj, kar se tiče praktično vsakega posameznika, saj smo domala vsi tako ali drugače vpleteni v cestni promet. Zato je potrebno biti na tem področju čim bolj osveščen ter potrebno je biti vzoren voznik, saj edino na takšen način lahko pozitivno vplivamo na sočloveka.

4 ZAKLJUČNI DEL

4.1 UGOTOVITVE

V nadaljevanju sledijo ugotovitve na osnovi postavljenih hipotez. Hipoteze pa smo vrednotile na podlagi izpolnjenih anketnih vprašalnikov. Zastavile smo si štiri hipoteze, in sicer:

1. hipoteza: Več kot polovica dijakov je mnenja, da so predavanja o varnosti v cestnem prometu smiselna.

Dijaki so napisali, da so takšna predavanja smiselna v 99 %, 1 % dijakov pa na to vprašanje ni vedelo odgovora. Iz odstotkov je razvidno, da je več kot polovica dijakov mnenja, da so predavanja o varnosti v cestnem prometu smiselna, zato je **hipoteza potrjena**.

2. hipoteza: Več kot polovico dijakov so gostje prepričali o spremembi njihovega mišljenja o varnosti v cestnem prometu.

Gostje so o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu na dijake v 96 % vplivali pozitivno, 1 % jih je odgovorilo, da gostje na predavanju niso spremenili njihovega razmišljanja, 3 % pa se o tem niso mogli odločiti. Iz podatkov je razvidno, da so gostje kot predavatelji na več kot polovico dijakov vplivali na spremembo njihovega razmišljanja o varnosti v cestnem prometu, zato je **hipoteza potrjena**.

3. hipoteza: Več kot polovica dijakov je mnenja, da je šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu.

Da ima šola dolžnost osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu je odgovorilo 81 % dijakov, s tem se ni strinjalo 14 % dijakov, z ne vem pa je odgovorilo 5 % dijakov. Iz podatkov je razvidno, da je več kot polovica dijakov odgovorila, da je šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu, zato je **hipoteza potrjena**.

4. hipoteza: Več kot tri četrtine dijakov bo ocenila predavanje o varnosti v cestnem prometu kot zanimivo in poučno oz. zelo zanimivo in zelo poučno.

Dijaki so predavanje v 54 % ocenili za zelo zanimivo, 40 % kot zanimivo in 6 % kot dokaj zanimivo. 49 % dijakov je ocenilo predavanje kot zelo poučno, 38 % kot poučno in 13 % kot dokaj poučno. Iz teh podatkov je razvidno, da so dijaki v več kot 75 % odgovorili, da je bilo predavanje o varnosti v cestnem prometu zanimivo oz. zelo zanimivo (94 %) ter poučno oz. zelo poučno (87 %), zato je **hipoteza potrjena**.

4.2 ZAKLJUČEK

Ko slišimo za pojem varnosti cestnega prometa, se najpogosteje spomnimo na njeno stanje, ki ga izražamo s številom prometnih nesreč, mrtvih ter telesno poškodovanih.

Avtomobil, kot simbol svobode in mobilnosti, postaja počasi tudi simbol omejevanja in izredno natančnih zapisanih pravil ravnanja in obnašanja, ki nas spremljajo vsak trenutek od rane mladosti do pozne starosti. V našem življenju namreč ni drugih področij, na katerih bi bila pravila tako natančno opredeljena in tako strogo nadzorovana, kot so cestnoprometna (2).

V zadnjem desetletju, ob razvoju motorizacije, je postala eden ključnih problemov razvoja prometa epidemija travmatizma v cestnem prometu. Današnje civilizacije si brez prometa ne moremo zamisliti. Avtomobil je postal brez dvoma eden simbolov naše civilizacije (3, 4).

Vključevanje posameznika kot voznika v cestni promet predstavlja moderno potrebo človeka. Ta potreba je tudi del njegovih integralnih pravic (5). Vožnja avtomobila je bila še pred nekaj desetletji dana le izbrancem. Danes je vožnja motornih vozil vsakdanjost. Ob množici voznikov in vozil je žal tudi vse preveč nesporazumov med človekom in avtomobilom (6).

Nacionalni program varnosti cestnega prometa temelji na »Viziji nič« in poudarja moč in smiselno večje osveščenosti o varnosti cestnega prometa, da lahko vsi skupaj, z združenimi močmi, dvignemo kvaliteto in vrednoto življenja – varnost na naših cestah. Osnovno načelo nacionalnega programa neposredno poudarja pomen skupnega prizadevanja za izboljšanje varnosti v cestnem prometu v prihodnje na vseh ravneh in kot oblikovan prispeva k prepolovitvi števila žrtev v cestnem prometu s kombinacijo upravnih, političnih in praktičnih ukrepov. Temelji na pozitivni spodbudi, da je sleherni ustvarjalec in uporabnik cestnoprometnega sistema dolžan s svojim delovanjem in ravnanjem preprečiti najhujše posledice prometnih nesreč ter zagotoviti varen in dolgoročni cilj: nič mrtvih in nič hudo telesno poškodovanih zaradi posledic prometnih nesreč. Z moralnega vidika je to edini možni dolgoročni cilj vseh humanih družb ter kot takšen jasan in razumljiv cilj vseh sodelujočih ustvarjalcev in udeležencev cestnoprometnega sistema (7).

Da bomo lahko dosegli zmanjšanje števila prometnih nesreč ali hudih poškodb, pa je potrebno izpeljati organizirano preventivo v cestnem prometu na vseh ravneh države. Preventiva se začne že pri malih otrocih znotraj družine, saj so starši vzor svojim otrokom in kot vzor morajo biti tudi na področju pravilnega obnašanja v cestnem prometu in ne samo kot vozniki, ampak tudi kot pešci ali kako drugače udeleženi v cestnem prometu. Veliko na preventivi se lahko naredi tudi v šoli s predavanji in praktičnimi prikazi, kar so potrdili tudi naši dijaki.

Ko postane človek polnoleten, velikokrat misli, da zmore vse in da se mu ne more nič zgoditi. Ko tak človek pridobi še vozniški izpit, predstavlja resno grožnjo v cestnem prometu, zato je potrebno delati na preventivi povsod in vedno.

Za varnost v prometu lahko največ storimo posamezniki sami s preiščeno vožnjo in upoštevanjem cestnoprometnih predpisov. S številnimi akcijami, ki jih na tem področju izvajajo razne inštitucije, pa lahko zgolj skušamo dopovedati voznikom, da na cesti odgovarjajo za svoja življenja in predvsem za življenja drugih, zato VOZIMO PAMETNO.

5 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik o predavanju na temo varnost v cestnem prometu na Srednji zdravstveni šoli Celje

ANKETNI VPRAŠALNIK O PREDAVANJU NA TEMO VARNOST V CESTNEM PROMETU NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI CELJE

Prosimo, če lahko odgovorite na naslednja vprašanja. Vprašanja se nanašajo na predavanje, ki ste ga poslušali v ponedeljek, 21. 3. 2011, v veliki predavalnici. Pri vsakem vprašanju je možen samo en odgovor. Hvala za sodelovanje.

1. Ste se že udeležili podobnega predavanja (pred 21. 3. 2011) o varnosti v cestnem prometu in kje je to predavanje potekalo?

- a) Da (napišite, kje je potekalo): _____
- b) Ne

2. Menite, da je bilo predavanje o varnosti v cestnem prometu na naši šoli izpeljano v pravem času na letni čas?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

3. So po vašem mnenju takšna predavanja smiselna za srednješolce?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

4. Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti to predavanje še za druge dijake?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

5. Bi bilo potrebno po vašem mnenju izvesti takšno predavanje večkrat letno?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

6. Bi bilo po vašem mnenju to predavanje izvesti tudi za vaše starše?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

7. Bi bilo potrebno to predavanje po vašem mnenju izpeljati že v prvem oz. drugem letniku?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

8. Na kakšen način bi po vašem mnenju dijaka najbolj prepričali o smiselnosti takšnih predavanj?

- a) S prikazi filmov o hitrosti
- b) S prikazi prometnih nesreč
- c) S predavanji oseb, ki so doživeli prometno nesrečo
- d) Drugo (napišite): _____

9. Kaj se vam je s predavanja najbolj vtisnilo v spomin?

- a) Ogled filmov
- b) Življenjska zgodba invalidne osebe
- c) Nič
- d) Drugo (napišite): _____

10. Je po vašem mnenju primerno, da je gospa predstavila svojo življenjsko zgodbo?

- a) Da (napišite zakaj): _____
- b) Ne (napišite zakaj): _____
- c) Ne vem

11. So vas gostje prepričali o spremembi mišljenja o varnosti v cestnem prometu?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

12. Ste po predavanju spremenili svoj odnos oz. stališče do pravilnega obnašanja v cestnem prometu in na kakšen način?

- a) Da (napišite kako): _____
- b) Ne

13. Menite, da smo dijaki dovolj osveščeni o varnosti v cestnem prometu?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

14. Bi bili pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

15. Na kakšen način bi bili pripravljeni sodelovati pri osveščanju mladih o varnosti v cestnem prometu?

- a) S sodelovanjem v ekipi, ki se s tem ukvarja
- b) Z delitvijo letakov
- c) Nisem pripravljen/-a sodelovati
- d) Drugo (napišite): _____

16. Kaj sami naredite za boljšo varnost v cestnem prometu?

- a) Vozim po predpisih
- b) Kadar vozim, ne pijem
- c) Se ne vozim kot sovoznik vinjene osebe
- d) Drugo (napišite): _____

17. Je po vašem mnenju šola dolžna osveščati dijake o varnosti v cestnem prometu?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Ne vem
18. Na kakšen način bi po vašem mnenju na šoli pripomogli k boljši osveščenosti o varnosti v cestnem prometu?
- a) S prikazi nesreč
 - b) S pogovori pri razredni uri
 - c) S predavanji na to temo
 - d) Drugo (napišite): _____
19. Menite, da smo mladi pri 18 letih dovolj zreli za opravljanje voznškega izpita?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Ne vem
20. Se boste udeležili še kakšnega predavanja na to temo?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Ne vem
21. Ocenitev zanimivosti predavanja.
- a) Nezanimivo
 - b) Dokaj zanimivo
 - c) Zanimivo
 - d) Zelo zanimivo
22. Ocenitev poučnosti predavanja.
- a) Ne poučno
 - b) Dokaj poučno
 - c) Poučno
 - d) Zelo poučno
23. Ste se v šoli v okviru razredne ure že kdaj pogovarjali o varnosti v cestnem prometu?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Se ne spominjam
24. Kako ocenjujete starše kot voznike glede varnosti v cestnem prometu?
- a) Zelo dobro
 - b) Dobro
 - c) Slabo
 - d) Zelo slabo
 - e) Niso vozniki

25. Kako ocenjujete sebe kot voznika glede varnosti v cestnem prometu?

- a) Vzoren voznik
- b) Dober voznik
- c) Slab voznik
- d) Imam izpit, vendar še ne vozim
- e) Še nimam izpita

26. Napišite, kaj bi bilo potrebno po vašem mnenju narediti, da bi se mladi »lepše« obnašali v cestnem prometu?

6 LITERATURA

1. Ribnikar H.: Varnost v cestnem in železniškem prometu; Diplomsko delo, Ljubljana 2007, 6-13.
2. Žlender B.: Prometne nesreče v Sloveniji; Strokovni posvet o medicini prometa, Rogaška Slatina, SZD – SMD, 1985: 33-51.
3. Jelčić I.: Ljudski faktor u prometu; Čovjek i promet Vol 6, (1980) št. 3-4, 92.
4. Šefman P.: Vozi in preživi, ZVD RS, Ljubljana, 1991 (uvodnik M. Kučan).
5. Matas D. in sod.: O problemima i zauzimanju kriterija prilikom neuropsihiatrijske ocjene vozača; Čovjek i promet, Vol 1, št. 1, 1975.
6. Kraigher B.: Vloga psihologa pri oceni vozniške sposobnosti; II. strokovno posvetovanje, »Akcija -10 %«, Varnost v cestnem prometu, ZVD RS, Opatija, 1990.
7. Karlovšek Zorec, M.: Zdravila in prometna varnost; Zbirka prispevkov zbranih na simpoziju, FORTOX, 25. september 2008, Ljubljana: 12-13.

IZJAVA*

Mentor PETER ČEPIN TOVORNIK, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom **DAN PROMETNE VARNOSTI NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI CELJE**, katere avtorice so: **MOJCA KRAJNC, TJAŠA OŽEK, BARBARA VOHAR**

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo(-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 6. 3. 2012

Srednja zdravstvena šola Celje

Podpis mentorja

Podpis odgovorne osebe

* Pojasnilo

V skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja(-ice) in odgovorne osebe šole uvezati v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja(-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor(-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.